

ارزشیابی شایستگی آلبوم دیجیتال

شرح کار:

- ۱- طراحی و اجرای آلبوم دیجیتال با توجه به نکات ترکیب‌بندی و انتخاب کاغذ مناسب با توجه به سفارش مشتری
- ۲- مهارت انتخاب عکس‌های مناسب برای طراحی آلبوم دیجیتال

استاندارد عملکرد:

تهیه آلبوم دیجیتال در ابعاد متنوع بر اساس سلیقه مشتری طبق استانداردهای حرفه‌ای و به وسیله نرم‌افزارهای تخصصی. (تهیه آلبوم در اندازه‌های متنوع، تنوع در طراحی صفحات، جنس و جلد آلبوم)

شاخص‌ها:

طراحی متنوع آلبوم به وسیله تصاویر عکاسی شده در اندازه و جنسیت‌های متنوع

شرایط انجام کار و ابزار و تجهیزات:

شرایط: زمان: برای هر صفحه آلبوم ۲۰ تا ۳۰ دقیقه مکان: سایت رایانه

ابزار و تجهیزات:

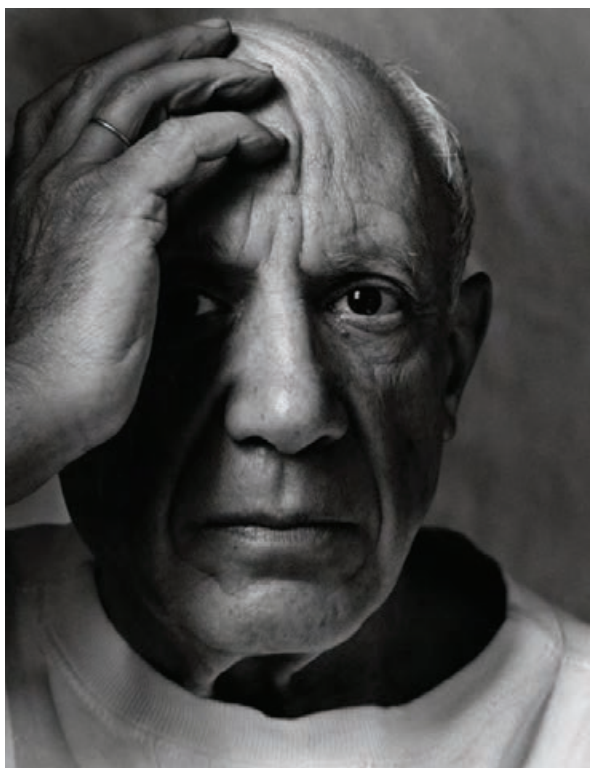
رایانه، پوشگر، چاپگر

ردیف	مرحله کار	حداقل نمره قبولی از ۳	نمره هنرجو
۱	ویرایش عکس	۱	
۲	طراحی صفحات آلبوم	۱	
۳	آماده کردن برای چاپ و تهیه آلبوم	۲	
	شایستگی‌های غیرفنی، ایمنی، بهداشت، توجهات زیست محیطی و نگرش: مسئولیت پذیری، درستکاری، صداقت و امانت‌داری	۲	
	میانگین نمرات		*

* حداقل میانگین نمرات هنرجو برای قبولی و کسب شایستگی، ۲ می‌باشد.

فصل ۴

عکاسی پرتره

از زمینه‌های پر کاربرد عکاسی، توانایی تهیه عکس پرتره از چهره بزرگسالان در محل آتلیه است. هنرجویان رشته فتو-گرافیک با یادگیری این شاخه عکاسی خواهند توانست در زمینه عکاسی به فعالیت پرداخته و در این زمینه، سفارش کار داشته باشند. عکاسی از پرتره بزرگسالان علاوه بر مهارت عکاسی، نیاز به مهارت‌ها و شایستگی‌های غیرفنی نیز دارد که آموزش آنها ضروری است.

واحد یادگیری!

شایستگی عکاسی پرتره بزرگسال

برای عکاسی از پرتره بزرگسالان، هنرجویان چه راه کاری را تجربه می کنند؟

■ هنرجویان در این واحد یادگیری مهارت‌های عکاسی از پرتره را فرامی‌گیرند و به وسیله رایانه، عکس‌ها را پس از اصلاحات لازم و ویرایش، به مشتریان ارائه خواهند کرد.

استاندارد عملکرد

■ تهیه عکس از چهره افراد بزرگسال با استفاده از ابزار حرفه‌ای عکاسی و نورپردازی در محل آتلیه، با توجه به استانداردهای حرفه‌ای عکس پرتره بزرگسالان: داشتن وضوح و جزئیات، ثبت فایل با فرمت Raw، رعایت اصول زیبایی‌شناسی، تنوع در کادربندی، نورپردازی و پس‌زمینه قابل قبول مشتری.

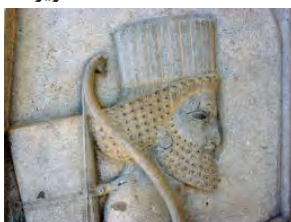

▲ تصویر ۱

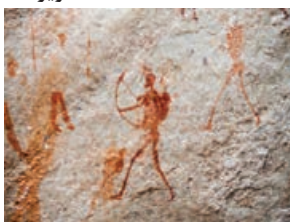

▲ تصویر ۲

علاقه به جاودانگی از دیرباز یکی از آرزوهای بشر بوده است و در طول تاریخ، هر جا که امکان آن را داشته و ابزارش مهیا بوده به شیوه های گوناگون نسبت به جاودانه کردن اثری از خویش، اقدام کرده است. نشان این امر را در جای جای آثار کشف شده در کاوش های باستان شناسی مانند سردیس های گچی در تمدن اریحا، سنگ نگاره ها، نقاشی دیوار غارها، نقش برجسته ها و مجسمه ها می توان دید (تصاویر ۱ تا ۴).

▲ تصویر ۳

▲ تصویر ۴

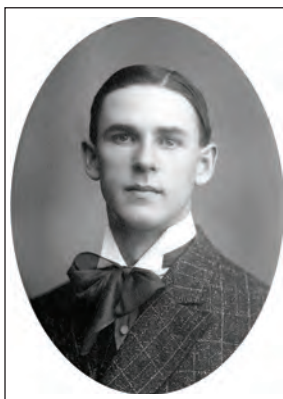
با پیدایش عکاسی در قرن ۱۹ و رشد و تکامل آن، این آرزوی دیرینه انسان شکل جدیدی به خود گرفت. در عکس های زیر نمونه هایی از ثبت چهره در اوایل پیدایش عکاسی را می بینید (تصاویر ۵ تا ۸).

▲ تصویر ۵

▲ تصویر ۶

▲ تصویر ۷

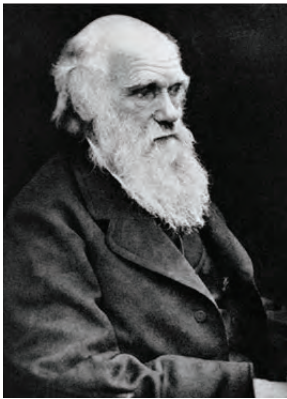
▲ تصویر ۸

با مراجعه به آلبوم خانوادگی خود، قدیمی ترین تصاویری را که از خویشان و بستگان خود پیدا می کنید جمع آوری و به کلاس بیاورید. در صورت امکان زمان ثبت عکس را مشخص و درباره تفاوت ها و شباهت های ظاهری و تکنیکی عکاسی آن با یکدیگر گفت و گو کنید.

آشنایی با مفهوم پرتره

به عکس‌های زیر با دقت نگاه کنید (تصاویر ۹ تا ۱۲).

▲ تصویر ۹

▲ تصویر ۱۰

▲ تصویر ۱۱

▲ تصویر ۱۲

چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی در آن‌ها می‌بینید؟ آنها را یادداشت کنید.

به تصاویر و عکس‌هایی که از چهره انسان تهیه می‌شود پرتره می‌گویند. به پرتره‌های زیر نگاه کنید و کاربرد هر کدام را ذکر کنید (تصاویر ۱۳ تا ۱۸).

▲ تصویر ۱۳

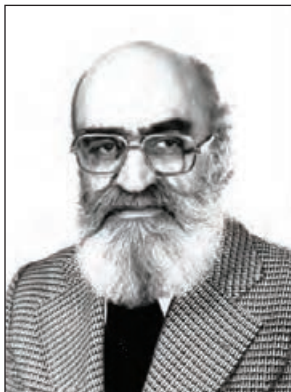
▲ تصویر ۱۴

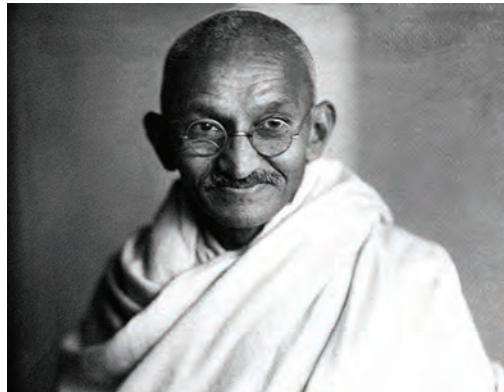
▲ تصویر ۱۵

تصویر ۱۶ ▲

تصویر ۱۷ ▲

تصویر ۱۸ ▲

آیا شما می‌توانید کاربردهای دیگری از پرتره را نام ببرید؟

برخی از انواع پرتره

تصویر ۱۹ ▲

پرتره خانوادگی

در این نوع پرتره، تصویر فرد یا افراد با نسبت‌های خانوادگی، تهیه می‌شود و کاربرد شخصی دارد (تصویر ۱۹).

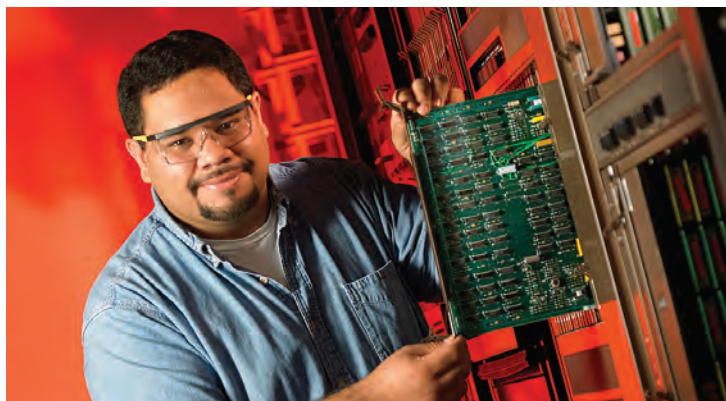
تصویر ۲۰ ▲

پرتره با کاربرد هویتی

در این نوع پرتره که به عکس پرسنلی نیز معروف است، هدف احراز هویت شخص است (تصویر ۲۰).

پرتره تبلیغاتی

در اینگونه از پرتره‌ها، هدف معرفی و تبلیغ کالا یا خدمات با استفاده از چهره افراد سرشناس یا مدل‌های حرفه‌ای است (تصویر ۲۱).

تصویر ۲۱ ▲

پرتره مستند اجتماعی

جنبه‌های واقع‌گرایی و مستندنگارانه پرتره‌های اجتماعی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است (تصویر ۲۲).

تصویر ۲۲ ▲

پرتره محیطی

در این گونه از پرتره، عکاسی برای بیان شخصیت، حرفه، احساسات فرد، از محیط کار و زندگی واقعی شخص استفاده می‌کند (تصاویر ۲۳ و ۲۴).

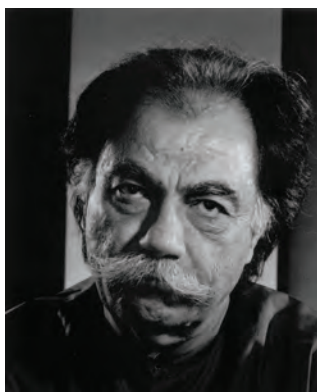

تصویر ۲۳ ▲

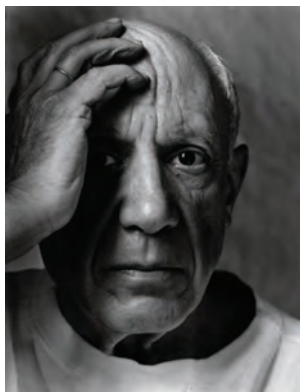

تصویر ۲۴ ▲

پرتره هنری

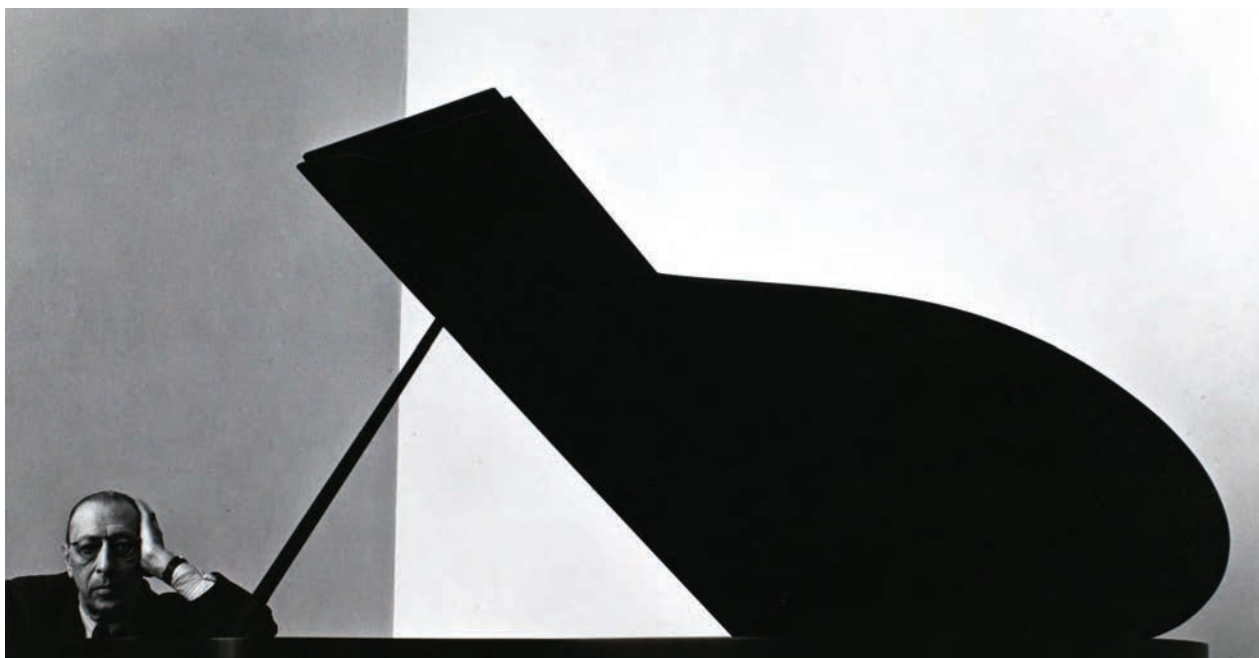

تصویر ۲۵ ▲

تصویر ۲۶ ▲

در این گونه از پرتره‌ها جنبه زیبایی‌شناسی و گاه روانشناختی اثر، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و از مهم‌ترین و جذاب‌ترین سبک‌های پرتره به شمار می‌رود. عکاس سعی می‌کند از تمامی عوامل موجود در پرتره، مانند نورپردازی، حالت دهی چهره و اندام و تکنیک‌های عکاسی برای بیان شخصیت و تفکرات و احساسات درونی فرد استفاده کند (تصاویر ۲۵ تا ۲۷).

تصویر ۲۷ ▲

- ۱- با توجه به انواع کاربردهای پرتره که در درس آمده، ۵ نمونه عکس از مجله‌ها، کتاب‌ها و یا سایت‌های اینترنتی تهیه کرده و برای بررسی به کلاس بیاورید. آنها را از نظر موضوع و کادربندی با هم مقایسه کنید و نتایج را یادداشت کنید.
- ۲- با مراجعه به آرشیو عکس خود، پرتره‌هایی را که تهیه کرده‌اید به کلاس آورده و با توجه به کاربردهایی که در درس آمده، آنها را دسته‌بندی کنید.

فعالیت کارگاهی

عوامل مؤثر در عکاسی پرتره

▲ تصویر ۲۸ | عکس با نور طبیعی

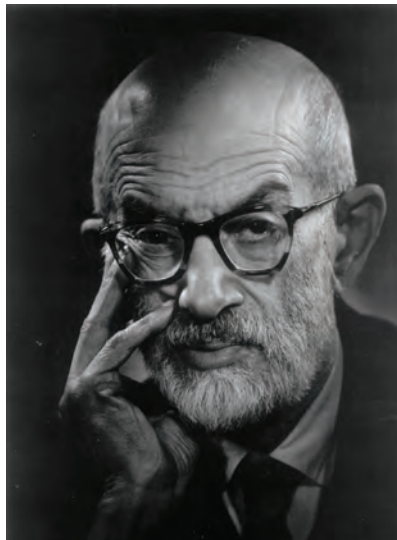
درک ماهیت نور

آیا تاکنون در فضایی کاملاً تاریک قرار گرفته‌اید؟ واضح است که در فضای تاریک نمی‌توانید درک بصری درستی از محیط اطراف خود داشته باشید و فقط با وجود نور قادر به دیدن اطراف خود خواهید بود.

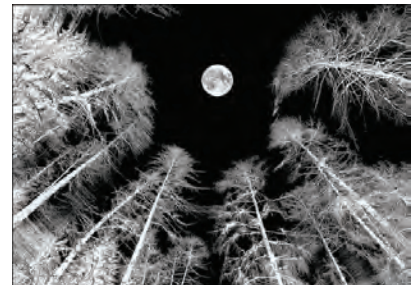
آیا این تجربه درک درستی از نور به ما می‌دهد؟ آیا صرفاً پرتویی که سبب دیدن اجسام می‌شود نور نام دارد؟ به تصاویر زیر نگاه کنید. این تصاویر با انواع پرتوهای مختلف تهیه شده است (تصاویر ۲۸ تا ۳۲).

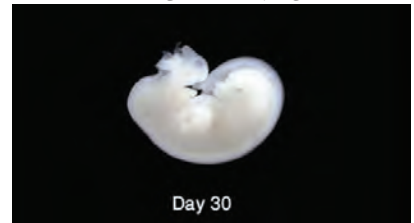
▲ تصویر ۲۹ | عکس با پرتوی X

▲ تصویر ۳۰ | عکس با نور مصنوعی

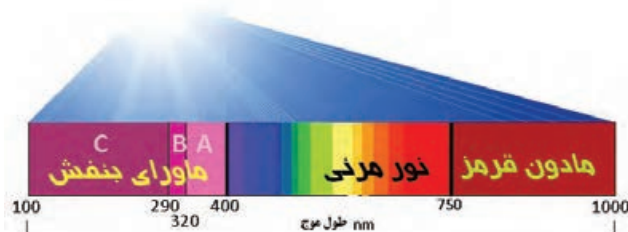

▲ تصویر ۳۱ | عکس با پرتوی مادون قرمز

▲ تصویر ۳۲ | عکس با امواج رادیویی

آیا تمامی پرتوهایی که، سبب تشکیل تصاویر فوق شده‌اند را می‌توان با چشم دید؟ پرتوهایی را که ما می‌شناسیم به دو دسته پرتوهای مرئی و پرتوهای نامرئی تقسیم می‌شوند. به پرتوهای مرئی اصطلاحاً نور گفته می‌شود (تصاویر ۳۳).

▲ تصویر ۳۳

ابتدا فهرستی از پرتوهای مرئی و نامرئی را به کمک جست‌وجو از سایت‌های اینترنتی تهیه کرده، مثال‌هایی از هر کدام از تصاویر بیابید. با کمک هنرآموزان خود تفاوت‌ها و شباهت‌هایی که بین ثبت تصاویر با پرتوهای مختلف وجود دارد مشخص کنید.

نقش نور در پرتره

به عکس‌های (۳۴ تا ۳۷) نگاه کنید. چه تفاوت‌هایی در آن‌ها می‌بینید؟

تصویر ۳۴ ▲

تصویر ۳۵ ▲

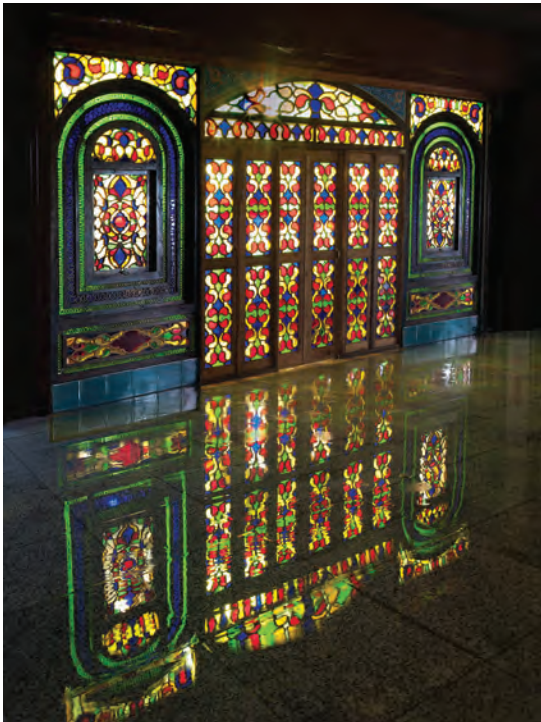
تصویر ۳۶ ▲

نقش نورپردازی را در هر کدام از پرتره‌ها چقدر می‌دانید؟
نور یکی از مهمترین عوامل در عکاسی است که در تأثیرگذاری بصری
از جمله بر زیبایی عکس هم نقش مهمی ایفا می‌کند.

تصویر ۳۷ ▲

با توجه به عکس‌های زیر به نوع تأثیرگذاری بصری نورها دقت کنید.

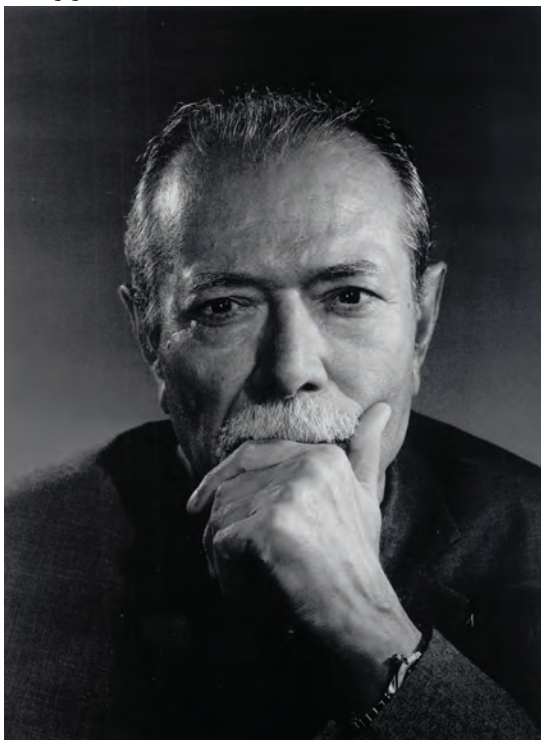
▲ تصویر ۳۸

▲ تصویر ۳۹

▲ تصویر ۴۱

▲ تصویر ۴۰

آیا شما هم می‌توانید با توجه به نقش نور در محیط اطراف خود، عکس‌های زیبایی خلق کنید؟
نمونه‌هایی از آن تهیه و در کلاس خود به نمایش بگذارید.

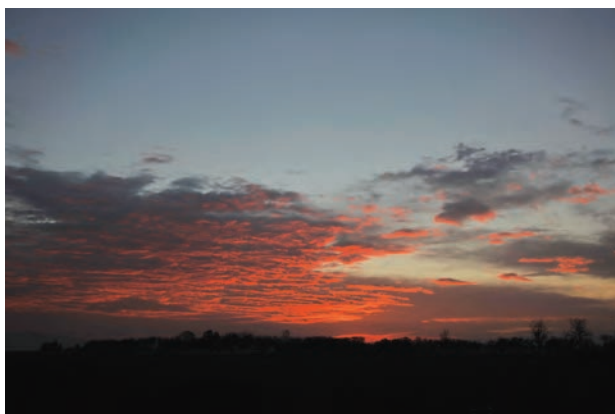
منابع نور در نورپردازی

منابع نوری

منابع نوری به صورت کلی به دو دسته مصنوعی و طبیعی تقسیم می‌شوند. نورهای طبیعی منبع طبیعی دارند مانند نور خورشید یا نور رعد و برق و نورهای مصنوعی از منابع ساخته دست بشر تولید می‌شوند مانند نور لامپ‌ها.

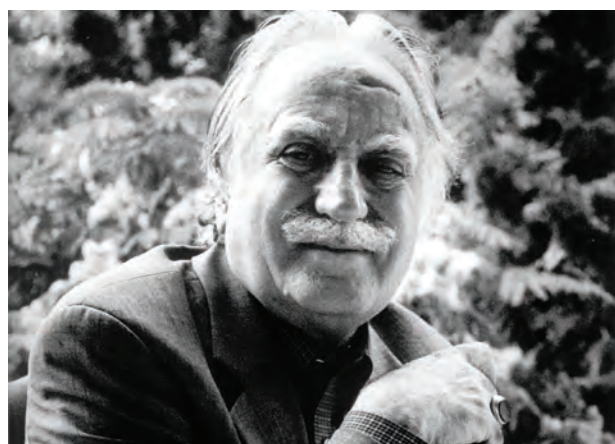
▲ تصویر ۴۲ | نور مصنوعی

▲ تصویر ۴۳ | نور طبیعی

▲ تصویر ۴۴

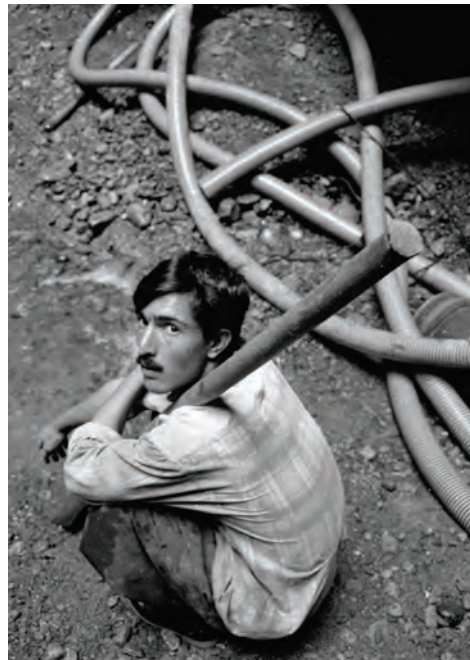

▲ تصویر ۴۵

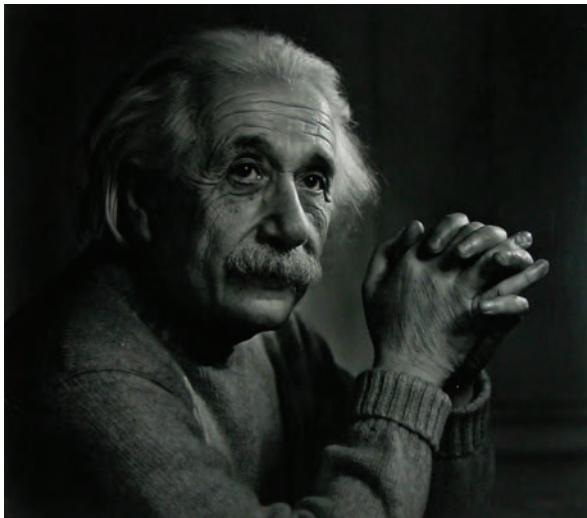
آیا می‌توانید چند منبع نوری طبیعی و مصنوعی نام ببرید؟ به این عکس‌ها نگاه کنید در کدامیک از نور مصنوعی و در کدام از نور طبیعی استفاده شده است؟ (تصاویر ۴۴ تا ۵۰)

▲ تصویر ۴۶

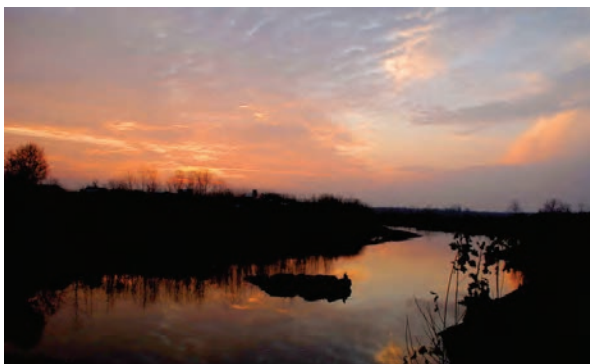
▲ تصویر ۴۷

▲ تصویر ۴۸

▲ تصویر ۵۰

▲ تصویر ۴۹

آیا تفاوتی در استفاده از نور طبیعی و نور مصنوعی در عکس‌ها وجود دارد؟

به آرشیو عکس‌های خود مراجعه کنید، ۵ عکس که آن‌ها را با نور طبیعی گرفته‌اید و ۵ عکس که با نور مصنوعی گرفته شده است را انتخاب و با خود به کلاس بیاورید و درباره تفاوت‌های آن‌ها صحبت کنید.

فعالیت کارگاهی

موارد قابل سنجش نور در نورپردازی

۱- شدت نور

به تصاویر (۵۵ تا ۵۱) نگاه کنید. شدت نور، اندازه روشنایی یک نور است. شدت نوری که بر روی یک موضوع افتاده، می تواند توسط نورسنج اندازه گیری شود.

▲ نور ضعیف | تصویر ۵۱

▲ نور شدید | تصویر ۵۲

▲ نور با شدت کم | تصویر ۵۳

▲ نور نرمال | تصویر ۵۴

▲ نور با شدت زیاد | تصویر ۵۵

▲ تصویر ۵۶ | نورسنج TTL | تصویر ۵۶

برای سنجش شدت نور از وسیله‌ای به نام نورسنج استفاده می‌شود. چند نوع نورسنج می‌شناسید؟ آیا این ابزار، برای سنجش نور فلاش هم مناسب است؟ در تصاویر شماره ۵۶ تا ۵۸ انواع نورسنج‌ها را مشاهده می‌کنید.

▲ تصویر ۵۷ | نورسنج دستی | تصویر ۵۷

▲ تصویر ۵۸ | نورسنج دیجیتال | تصویر ۵۸

نورسنج‌ها در سنجش دقیق نور به عکاس کمک می‌کنند. اطلاعات گرفته شده از نورسنج را می‌توان هم از طریق تنظیمات دوربین و هم با تغییرات قدرت منابع نوری انجام داد (تصاویر ۵۹ و ۶۰).

▲ تصویر ۵۹ | صفحه کنترل پدل فلاش دیمردار | تصویر ۵۹

▲ تصویر ۶۰ | صفحه کنترل پدل فلاش دیجیتال | تصویر ۶۰

مکان‌هایی را با شدت نوری مختلف انتخاب، سپس نورسنجی و عکاسی کنید. نتیجه را در کلاس با دوستان خود به اشتراک بگذارید.

جست و جو

۲- رنگ نور

آیا تاکنون به نورهای مختلف توجه کرده‌اید؟ آیا رنگ نور خورشید با نور لامپ‌های مختلف یکی است؟ آیا رنگ نور خورشید در ساعات مختلف روز ثابت است؟ به تصاویر ۶۱ تا ۶۶ نگاه کنید. چه تفاوت‌هایی در این عکس‌ها وجود دارد؟

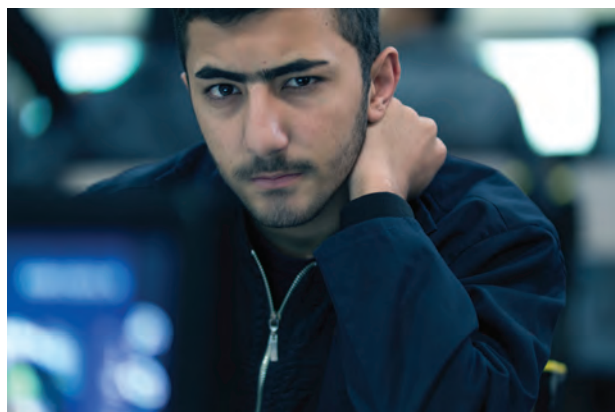
▲ نور زرد | تصویر ۶۱

▲ نور سفید | تصویر ۶۲

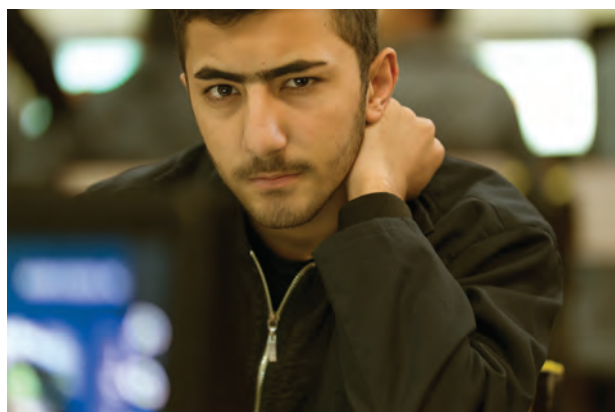
▲ نور آبی | تصویر ۶۳

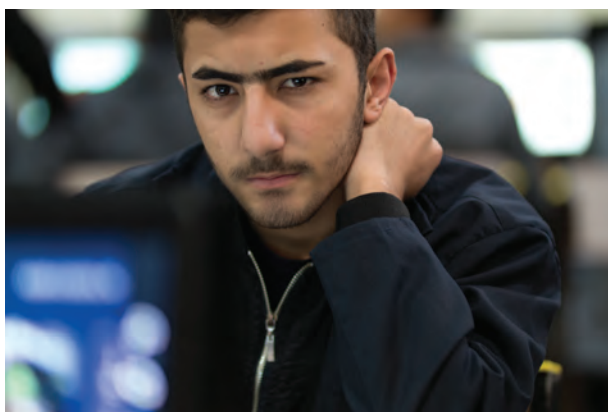
▲ تصویر ۶۴

برای اندازه‌گیری رنگ نور از اصطلاحی به نام **دمای رنگ** استفاده می‌شود که واحد اندازه‌گیری درجه کلوین (K) است. چشم انسان می‌تواند خودش را با رنگ‌های مختلف منابع نوری منطبق کند و اکثر اوقات متوجه تغییر رنگ اجسام در نورهای مختلف نمی‌شود. ولی دوربین‌های دیجیتال در صورتی که تنظیم ثابتی داشته باشند، در منابع نوری متفاوت، اجسام را با رنگ‌های متفاوتی ثبت می‌کنند.

در دوربین‌های دیجیتال، قابلیتی به نام **وایت بالانس** یا تراز سفیدی رنگ‌ها وجود دارد که مسئولیت کنترل رنگ و ثبت عکس با رنگ‌های واقعی در شرایط متفاوت نوری را دارد.

▲ تصویر ۶۵

▲ تصویر ۶۶

▲ تصویر ۶۷

به تصاویر شماره (۶۷ تا ۶۹) نگاه کنید. از این ابزارها هم برای سنجش یا اصلاح کلوین نور در عکاسی استفاده می‌شود. با کدامیک از این ابزارها آشنایی دارید؟ تصویر ۶۷ ابزار کلوین متر را نشان می‌دهد که وظیفه آن سنجش کلوین نور به صورت مجزا از دوربین عکاسی است. تصاویر ۶۸ و ۶۹ انواع کارت‌های رنگی یا کالر چارت‌ها هستند که وظیفه آنها اصلاح کلوین نور به صورت نرم‌افزاری در هنگام استفاده از فایل‌های RAW است.

▲ تصویر ۶۸

▲ تصویر ۶۹

یک عکس پرتره انتخاب کنید و فایل RAW آن را در محیط CAMERA RAW باز کنید. از طریق قسمت اصلاح کلوین، کلوین عکس را تصحیح کرده و یک خروجی از آن بگیرید. فایل خود را به کلاس بیاورید و با فایل‌های هم‌کلاسی‌های خود مقایسه کنید.

فعالیت کارگاهی

۳- جنس نور (کیفیت های بصری نور)

▲ نور هارد | تصویر ۷۰

▲ نور سافت | تصویر ۷۱

▲ تصویر ۷۲

▲ تصویر ۷۳

آیا تاکنون به نور خورشید که از پشت شیشه پنجره و پرده به داخل اتاق می‌تابد دقت کرده‌اید؟ تاثیر آن بر روی اشیاء و سایه‌های آن‌ها چگونه است؟ تفاوت آن با زمانی که پنجره باز است و نور بدون واسطه به داخل اتاق می‌تابد چیست؟ (تصاویر ۷۲ و ۷۳)

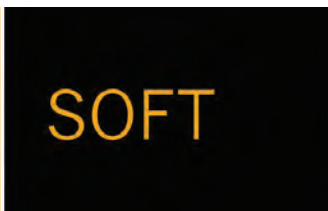

▲ تصویر ۷۴

▲ تصویر ۷۵

با توجه به تصاویر ۷۲ و ۷۳ می‌توانید تاثیر جنسیت‌های متفاوت نور را در عکس‌های زیر ببینید (۷۴ و ۷۵). همانطور که در این عکس‌ها ملاحظه کردید، جنس نور در نورپردازی به دو دسته ۱- نور سخت با مرز مشخص سایه و روشنایی و ۲- نور نرم با مرز نامشخص بین سایه و روشنایی تقسیم می‌شود (تصویر ۷۶). در تصویر شماره ۷۷ و ۷۸ قسمت کاملاً روشن و قسمت کاملاً تیره را مشخص کنید.

▲ تصویر ۷۶

▲ تصویر ۷۷

▲ تصویر ۷۸

با کمک گرفتن از هنرآموز خود عکس‌هایی با نور نرم و سخت تهیه کنید و مرز نیم‌سایه را در هر کدام مشخص کنید. عکس‌ها را به کارگاه بیاورید و درباره آنها گفت و گو کنید.

فعالیت کارگاهی

ابزار شناسی نور پردازی

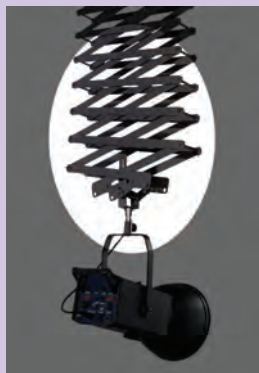
آیا تاکنون استودیوهای متفاوت عکاسی را دیده‌اید؟ تفاوت آن‌ها در چیست؟

به عکس‌های ۱ تا ۱۱ نگاه کنید و نام ابزارهایی را که در شکل آمده را در زیر آن بنویسید.

فعالیت کارگاهی

..... ۱-

..... ۴-

..... ۳-

..... ۲-

..... -٤

..... -٥

..... -٨

..... -٧

..... -٩

..... -١١

..... -١٠

منابع نوری در استودیو

▲ تصویر ۸۰

▲ تصویر ۸۱

نورهای استودیویی

نورهایی که در استودیو عکاسی استفاده می‌شود را می‌توان به دو دسته
۱- نورهای ممتد و ۲- نورهای لحظه‌ای (فلاش‌ها) تقسیم‌بندی کرد.

▲ تصویر ۸۲ | منبع نور ممتد | LED

▲ تصویر ۸۳ | فلاش | منبع نور لحظه‌ای

تصویر ۸۴ ▲

تصویر ۸۵ ▲

تصویر ۸۶ ▲

تصویر ۸۷ ▲

تصویر ۸۸ ▲

تصویر ۸۹ ▶

به تصاویر نگاه کنید.
تفاوت‌ها و شباهت‌های آن‌ها را
بیان کنید. (تصاویر ۸۴ تا ۸۹)
تفاوت‌ها: .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

شباهت‌ها: .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

مهم‌ترین تفاوت فلاش‌های استودیویی در نوع منبع انرژی آن و مقدار قدرت خروجی نور آن‌هاست که با واحد ژول (وات بر ثانیه) سنجیده می‌شود. این فلاش‌ها از نظر منبع تغذیه به دو دسته اتصال به برق و امکان اتصال به باتری ساخته می‌شود. از نظر قدرت فلاش‌ها هم هرچه مقدار ژول آن‌ها بیشتر باشد قدرت فلاش بالاتر است.

ابزارهای اصلاح نور Light modifier

تصویر چند کاسه تصویر ۹۰ ▲

کاسه‌ها

این ابزارها برای جهت دادن به نور استفاده می‌شود و از پراکندگی پرتوهای نوری جلوگیری می‌کند. تنوع این ابزار در قطر دهانه کاسه است.

تصویر ۹۱ ▲

تصویر ۹۲ ▲
تأثیر استفاده از کاسه استاندارد بر روی مدل

تصویر ۹۳ ▲
تأثیر استفاده از کاسه بهن یا دیفیوز (با نام تجاری Beauty dish) بر روی مدل

کاسه‌ها نورهایی با سایه‌های سخت تولید می‌کنند (تصاویر ۹۲ و ۹۳).

با کمک هنرآموز خود در استودیو با استفاده از کاسه نورپردازی کنید.

فعالیت کارگاهی

بارن دور (Barn Door)

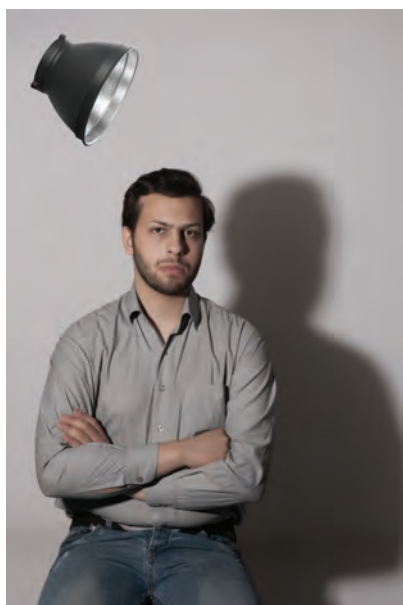
این ابزار بر روی کاسه نصب می‌شود و امکان تغییر دادن و کنترل محدوده روشنایی نور را فراهم می‌کند (تصویر ۹۴). همچنین بارن در قابلیت نصب فیلترهای رنگی و غیررنگی را دارد. (تصویر ۹۵)

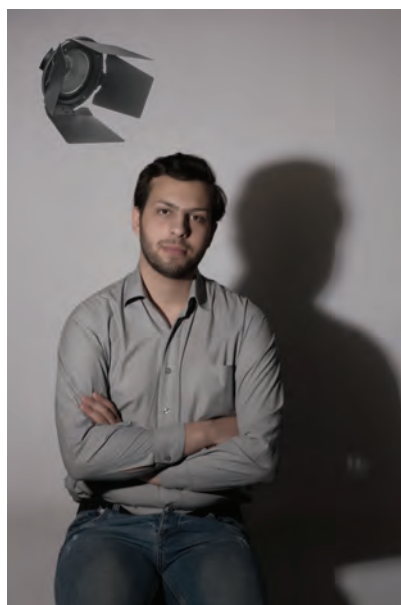
تصویر کاسه به همراه بارن دور | تصویر ۹۴ ▲

تصویر بارن دور، فیلتر رنگی و فیلتر لانه زنبوری | تصویر ۹۵ ▲

تأثیر استفاده از کاسه روی مدل | تصویر ۹۶ ▲

تأثیر استفاده از بارن دور روی مدل | تصویر ۹۷ ▲

در تصاویر ۹۶ و ۹۷ تأثیر استفاده از بارن دور را بر روی سوژه می‌بینید.

آیا شما هم می‌توانید از این ابزار در هنگام نورپردازی استفاده کنید؟ سوژه عکاسی خود را در کنار پس‌زمینه قرار دهید و نور را به گونه‌ای به او بتابانید که سایه سوژه بر روی پس‌زمینه، در کادر عکس شما قابل رویت باشد. اکنون به وسیله بارن دور نصب شده بر روی کاسه و تغییر دادن جهت نور، عکس‌هایی تهیه و نتیجه را با هم مقایسه کنید.

تأثیر استفاده اسنوت بر روی مدل | تصویر ۹۸ ▲

خرطوم‌می یا اسنوت Snoot

از این وسیله برای جمع کردن و محدود کردن پرتوهای نوری استفاده می‌شود (تصاویر ۹۸ و ۹۹).

تصویر ۹۹ ▲

اسپات Spot

این ابزار به دلیل وجود عدسی بر روی خود سبب تمرکز نور روی سوژه می‌شود (تصاویر ۱۰۰ و ۱۰۱).

نور اسپات | تصویر ۱۰۰ ▲

تأثیر بصری نور اسپات | تصویر ۱۰۱ ▲

برخی دیگر از انواع کاسه‌ها (تصاویر ۱۰۲ تا ۱۰۴)

▲ کاسه استاندارد | تصویر ۱۰۲

▲ کاسه چتر | تصویر ۱۰۳

▲ کاسه بک گراند | تصویر ۱۰۴

با هنرآموز خود هر کدام از ابزارهای فوق را بر روی منبع نور نصب و عکاسی کنید. عکس‌ها را با هم مقایسه و درباره نتیجه آن با همکلاسی‌های خود گفت‌وگو کنید.

فعالیت کارگاهی

▲ تأثیر استفاده از سافت باکس بر روی مدل | تصویر ۱۰۵

نرم‌کننده‌های نور

نرم‌کننده‌ها ابزارهایی هستند که بر روی جنس نور (کیفیت بصری نور) تأثیر می‌گذارند و آن را از جنس سخت به نرم تبدیل می‌کنند و در اندازه‌های مختلف در بازار عرضه می‌شود.

در تصویر شماره ۱۰۶ شکل چند ابزار که برای نرم کردن نور استفاده می‌شود را می‌بینید.

▶ تصویر ۱۰۶

به تصاویر ۱۰۷ و ۱۰۸ نگاه کنید.

▲ سافت باکس | تصویر ۱۰۷

▲ آکتا باکس | تصویر ۱۰۸

تفاوت سافت باکس و آکتا باکس تنها در ظاهر آن‌ها و در نوع انعکاسی است که در موضوع به وجود می‌آورد.

▲ عکس گرفته شده با سافت باکس | تصویر ۱۰۹

▲ عکس گرفته شده با آکتا باکس | تصویر ۱۱۰

در کارگاه خود با کمک هنرآموز تصاویری با نرم‌کننده‌های مختلف تهیه و درباره نتیجه آن با هم گفت‌وگو کنید.

فعالیت کارگاهی

انعکاس دهنده‌ها (Reflector)

از انعکاس دهنده برای پر کردن سایه‌ها در نورپردازی استفاده می‌شود، که هم در استودیو و هم در فضای باز قابل استفاده است. تفاوت این ابزار در اندازه و رنگ بازتاباننده آن است (تصاویر ۱۱۱ و ۱۱۲).

عکس بدون استفاده از انعکاس دهنده | تصویر ۱۱۱ ▲

عکس با استفاده از انعکاس دهنده | تصویر ۱۱۲ ▲

چترها

چترها ابزاری هستند که برخی از آن‌ها در دسته انعکاس دهنده‌ها قرار می‌گیرد و نوعی از آن‌ها در دسته نرم‌کننده‌ها. چترها ابزاری هستند که در کاربرد متفاوت دارند. گروهی در دسته انعکاس دهنده‌ها و گروهی در دسته نرم‌کننده‌ها قرار می‌گیرند.

چتر نرم‌کننده | تصویر ۱۱۳ ▲

چتر انعکاس دهنده | تصویر ۱۱۴ ▲

توجه

از چترهای انعکاسی بیشتر برای گسترده کردن نور استفاده می شود.

عکس با استفاده از چتر انعکاسی | تصویر ۱۱۵ ▲

طراحی عملکرد چتر انعکاس دهنده | تصویر ۱۱۶ ▲

از چترهای نرم کننده بیشتر برای نرم کردن جنس نور استفاده می شود.

▲ عکس با استفاده از چتر نرم کننده | تصویر ۱۱۷

▲ طراحی عملکرد چتر نرم کننده | تصویر ۱۱۸

پایه‌ها

پایه‌ها در استودیو وسیله‌های مناسبی برای نگهداری ابزار نورپردازی هستند. در تصویر شماره ۱۱۹ برخی از پایه‌هایی که در فضای استودیو استفاده می‌شود آورده شده است.

پایه‌ها در استودیو به دو دسته تقسیم می‌شوند:

۱- پایه‌ها و نگهدارنده‌های نور

۲- پایه‌های دوربین عکاسی

LIGHT STANDS Stands & Studio accessories

Code No. 205
Alu Stand I
2 extensions
Maximum height: 180 cm (70.87")
Minimum height: 64 cm (25.2")
94 cm (37.01") diam.
Packaging: 64 cm (25.2")
Net Weight: 1.04 kg (2.29 lbs.)
Capacity up to 1.5 kg (3.31 lbs.)

Code No. 201
Alu Stand II
2 extensions
Maximum height: 250 cm (98.43")
Minimum height: 88 cm (34.65")
109 cm (42.9") diam.
Packaging: 86 cm (33.86")
Net Weight: 1.28 kg (2.82 lbs.)
Capacity up to 5 kg (11 lbs.)
Caster Set: code no. 196

Code No. 8076210
Alu Quickstand
3 extensions
Maximum height: 227 cm
Minimum height: 71.5 cm
Ø 56 cm, Packaging: 69 cm
Net Weight: 1.23 kg
Capacity up to 5 kg
Special feature: legs pop open by simply tipping them on the floor

Code No. 200
Alu Stand III 3 extensions
Max. height: 240 cm (94.49")
Min. height: 69 cm (27.17")
93 cm (36.61") diam. Packaging: 67 cm (26.38")
Net Weight: 1.12 kg (2.47 lbs.)
Capacity up to 4 kg (8.82 lbs.)

Code No. 8007731
Alu Stand TRE-D IV 3 extensions
Maximum Height: 380 cm
Minimum Height: 110 cm
Ø 109cm, Packaging: 110 cm
Net Weight: 3.4 kg
Capacity up to 17 kg
Caster Sets: Code nos.: 8007709 and 8007706, with brake

Code No. 8007641
Alu Stand 3 extensions
Maximum Height: 240 cm
Minimum Height: 77 cm
Ø 90 cm, Packaging: 67 cm
Net Weight: 0.98 kg. Capacity up to a maximum of 8 kg

پایه‌ها و نگهدارنده‌های نور عبارتند از:

۱- پایه نور: ابزاری ساده برای نگاه داشتن نورهای استودیویی که تنوع آن‌ها در ارتفاع آن‌ها است (تصاویر ۱۲۰ و ۱۲۱).

تصویر ۱۲۰ ▲

تصویر ۱۲۱ ▲

تصویر ۱۲۲ ▲

۲- بوم: از این ابزار برای نورپردازی سوژه از بالا، بدون حضور پایه در کادر عکاسی استفاده می‌شود (تصویر ۱۲۲).

▲ بازویی | تصویر ۱۲۳

▲ پانتوگراف | تصویر ۱۲۴

۳- **بازویی:** از این ابزار برای اتصال نور را به دیوار یا ستون استفاده می‌شود (تصویر ۱۲۳).

۴- **پانتوگراف:** از این ابزار برای اتصال نورها به سقف استودیو استفاده می‌شود (تصویر ۱۲۴).

استفاده از پایه‌هایی مثل پانتوگراف و بازویی، امکان استفاده از فضای کف استودیو را فراهم می‌سازد و به دلیل اتصال نورها به سقف مانع ضربه خوردن آنها می‌شود.

توجه

پایه‌های دوربین عکاسی

۱- پایه صلیبی: این پایه‌ها بسیار سنگین هستند و صرفاً در داخل استودیو استفاده می‌شوند (تصویر ۱۲۵).
به دلیل سنگین بودن، امکان افتادن آن‌ها و ضربه خوردن دوربین عکاسی بسیار کم است. تغییر ارتفاع در این سه پایه‌ها به سرعت انجام می‌شود.

۲- سه پایه دوربین: از ویژگی‌های این پایه، قابلیت حمل و نقل است. درحالی‌که تغییر ارتفاع آن زمان‌بر است (تصویر ۱۲۶).

سه پایه صلیبی | تصویر ۱۲۵ ▲

سه پایه دوربین | تصویر ۱۲۶ ▲

ابزار سنجش نور در استودیو

در تصاویر زیر ابزارهای سنجش نور در استودیو را می‌بینید که قبلاً با نام آن‌ها آشنا شده‌اید در ادامه مطالب با کارکرد برخی از آن‌ها آشنا خواهید شد (تصاویر ۱۲۷ تا ۱۲۹).

▲ نورسنج و فلاش متر | تصویر ۱۲۷

▲ کلوبین متر | تصویر ۱۲۸

▲ نورسنج دستی | تصویر ۱۲۹

ابزارهای اتصال فلاش‌ها به دوربین عکاسی چشم الکترونیک و رادیو تریگر از ابزارهای اتصال دوربین عکاسی به فلاش استودیویی هستند (تصاویر ۱۳۰ تا ۱۳۲).

▲ رادیو تریگر TTL، مدل با باتری | تصویر ۱۳۰

▲ رادیو تریگر مدل برقی | تصویر ۱۳۱

▲ سیم سینکرون | تصویر ۱۳۲

▲ تصویر ۱۳۳

راديو تريگر (Radio Trigger)

این ابزار وسیله‌ای است که امکان اتصال دوربین به فلاش استودیویی را، از طریق امواج رادیویی فراهم می‌کند (تصویر ۱۳۳).
در تصاویر شماره ۱۳۴ تا ۱۳۸ چگونگی نصب این ابزار به دوربین و فلاش را ملاحظه می‌کنید.

▲ اتصال گیرنده راديو تريگر به برق در مدل های برقی | تصویر ۱۳۴

▲ اتصال ريموت فرستنده به دوربین | تصویر ۱۳۵

▲ اتصال سیم سینکرون رادیوتریگر به فلاش | تصویر ۱۳۶

▲ اتصال کابل گیرنده به فلاش | تصویر ۱۳۷

▶ پایان مرحله اتصال | تصویر ۱۳۸

▲ تصویر ۱۳۹

بعضی از رادیوتریگرها دارای کانال‌های متفاوت رادیویی هستند که از اختلال همزمان چند رادیوتریگر، در فضای استودیو جلوگیری می‌کنند. این کانال‌ها باید درگیرنده و فرستنده رادیوتریگر یکسان باشد (تصویر ۱۳۹).

▲ تصویر ۱۴۰

از چشم الکترونیک یا سنسورهای حساس به نوری که بر روی فلاش‌ها قرار گرفته است، برای اتصال بین فلاش‌ها استفاده می‌شود (تصویر ۱۴۰).

توجه

۱- بهتر است مهم‌ترین و قوی‌ترین منبع نوری را برای نور اصلی و اتصال آن به دوربین انتخاب کنید، زیرا نور قوی آن سبب تحریک سنسور در دیگر فلاش‌ها خواهد شد.
 ۲- در صورتی که یک یا چند فلاش همزمان تخلیه نمی‌شوند، با اندکی جابجا کردن نورها، سنسورها را در مسیر نور اصلی قرار دهید.

عوامل تاثیرگذار در پرتره

به عکس‌های زیر نگاه کنید (تصاویر ۱۴۱ تا ۱۴۴).

▲ تصویر ۱۴۱

▲ تصویر ۱۴۲

▲ تصویر ۱۴۳

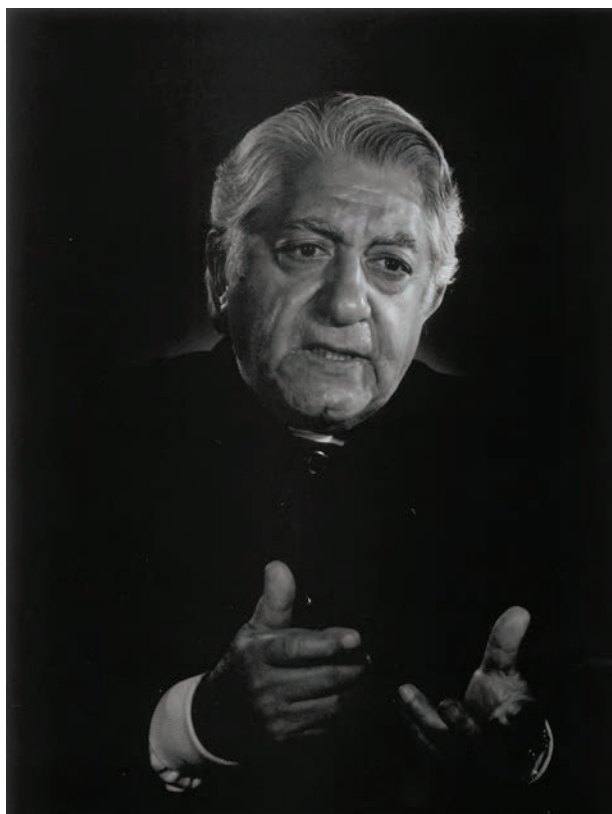

▲ تصویر ۱۴۴

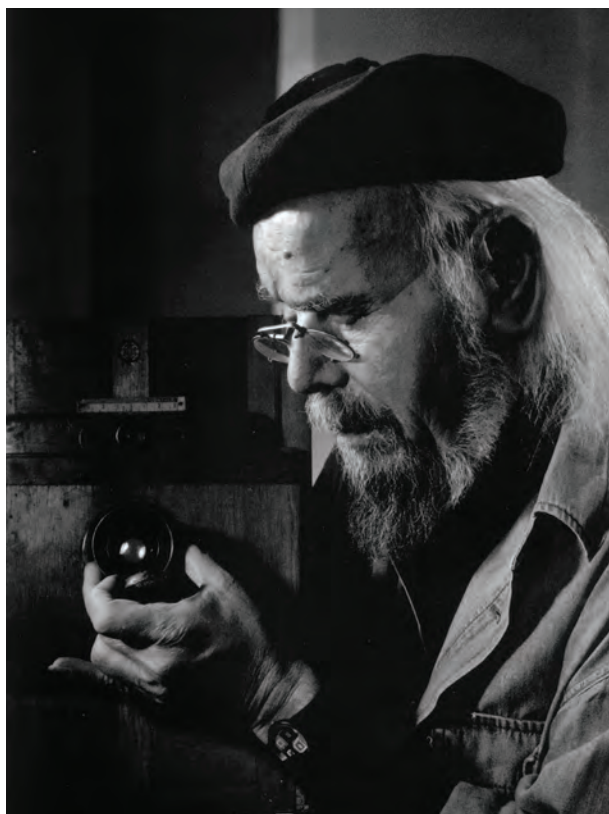

تأثیرگذاری پرتره موثر بوده است. در عکس ۱۴۵ تأکید عکاس با نورپردازی بر روی موضوع، پدیدآورنده تصویری زیبا و متفاوت شده است. دقت در جزئیات و توجه به ترکیببندی عناصر بصری در یک پرتره، می‌تواند به هرچه بهتر شدن پرتره به لحاظ زیبایی‌شناسی کمک کند (تصویر ۱۴۶).

دقت کنید تنوع در ترکیببندی، توجه به جزئیات و نوع نورپردازی هر یک از عکس‌های صفحه قبل سبب پدید آمدن پرتره‌های زیبا و متفاوتی شده است. به پرتره شماره ۱۴۳ نگاه کنید. انتخاب لنز در بیان هدف عکس، نقش به‌سزایی دارد. در عکس شماره ۱۴۴ نوع انتخاب زاویه دید عکس، در

▲ تصویر ۱۴۵

▲ تصویر ۱۴۶

با توجه به مطالب فوق آیا می‌توانید عکس‌هایی را از طریق فضای مجازی و ... جمع‌آوری کنید که در آن، از روش‌های نام‌برده شده استفاده‌های مطلوبی شده باشد؟ عکس‌ها را با خود به کارگاه بیاورید و درباره آن صحبت کنید.

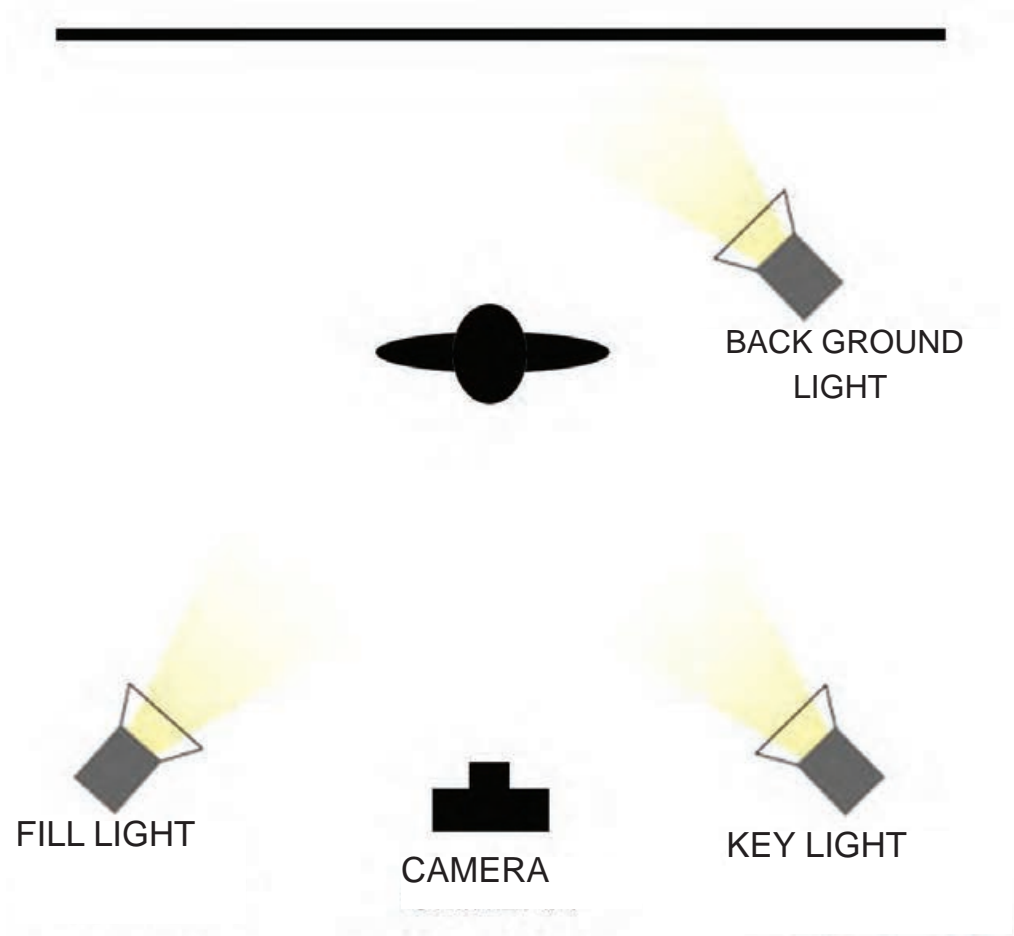
فعالیت کارگاهی

نورپردازی

نور پرکننده (Fill Light): نور پرکننده برای کمک به نور اصلی و پر کردن سایه‌ها استفاده می‌شود.
نور پس زمینه (Background Light): این نور برای پر کردن پس زمینه استفاده می‌شود.
نور سر (Head Light): این نور برای روشن کردن سر و مو در پرتره استفاده می‌شود.

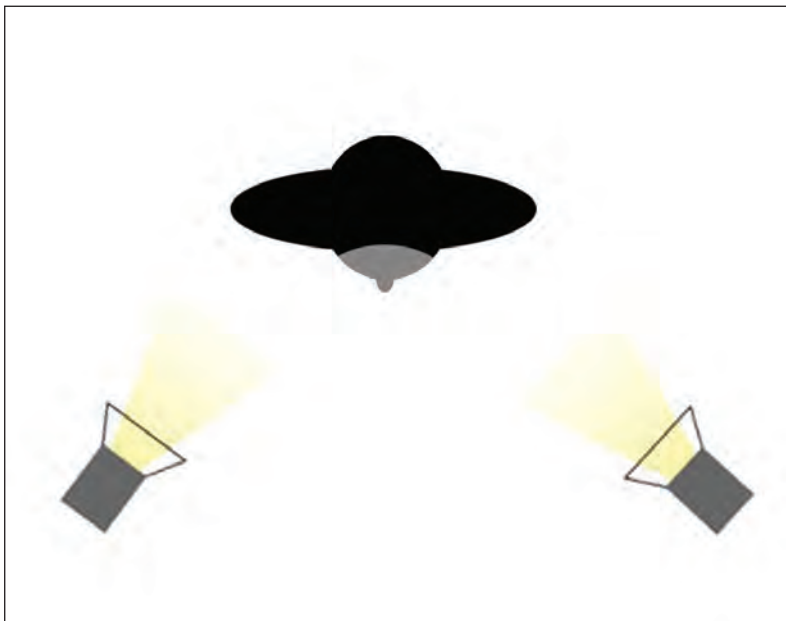
برای شروع نورپردازی، نخست باید جایگاه و نقش هر کدام از نورها را که در هنگام نورپردازی استفاده می‌شوند مشخص کنید (تصویر ۱۴۷).
این وظایف عبارتند از:
نور اصلی (Key Light): نور اصلی وظیفه روشن کردن موضوع را برعهده دارند و بیان گر هدف ما از ثبت پرتره است.

تصویر ۱۴۷ ▲

۱- نور متقارن

در این شیوه، دو منبع نوری به صورت مایل به چهره فرد تابیده می شود و هر کدام از نورها، سایه به وجود آمده از یکدیگر را خنثی می کنند و به دلیل نبود سایه، چهره حالت تخت و بدون بعد پیدا می کند. از این شیوه در عکاسی پرسنلی نیز استفاده می شود (تصویر ۱۴۸).

تصویر ۱۴۸ ▲

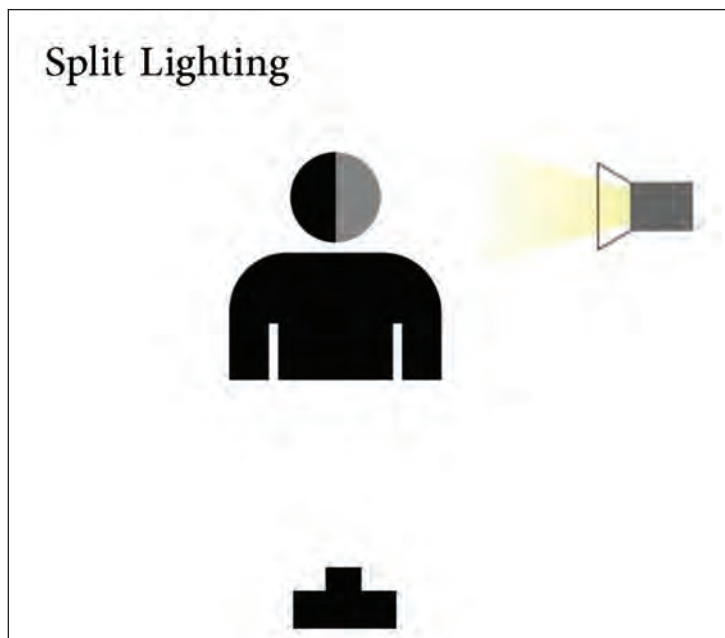
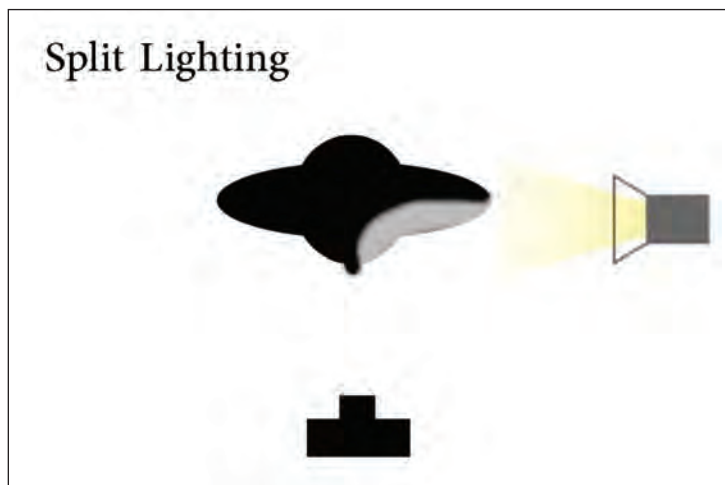
با توجه به شیوه نورپردازی تخت عکس هایی از هم کلاسی های خود در کارگاه هنرستان تهیه کنید.

فعالیت کارگاهی

۲- نور نیم‌کننده (Split Lighting)

در این نوع نورپردازی، یک جهت چهره به وسیله یک منبع نوری روشن می‌شود و سایه‌ای سمت دیگر چهره تشکیل می‌شود (تصویر ۱۴۹)

تصویر ۱۴۹ ▲

با هماهنگی هنرآموز خود نسبت به گرفتن یک پرتره با نورپردازی نیم‌کننده اقدام کنید.

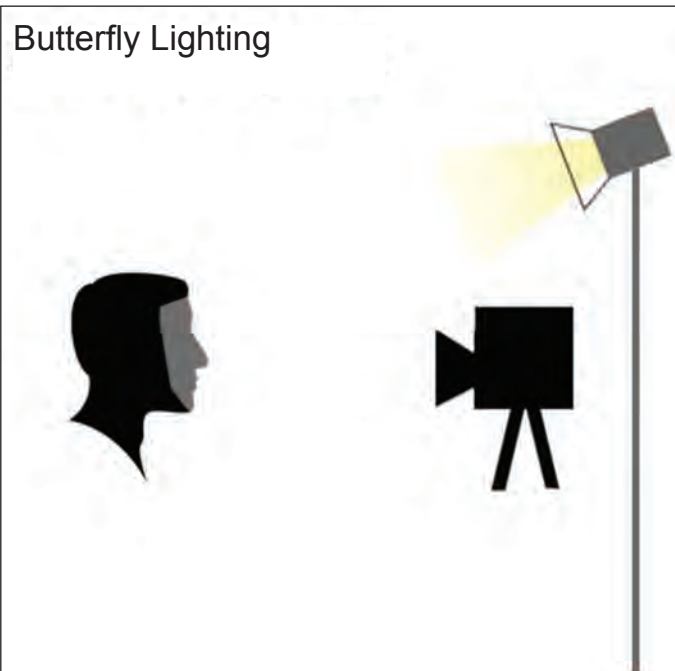
فعالیت کارگاهی

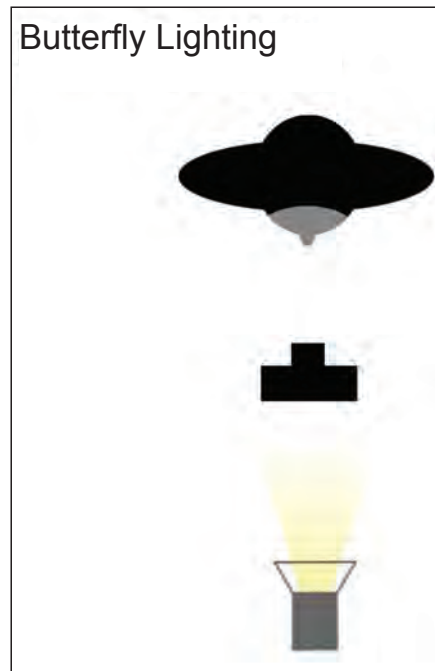

۳- نور پروانه‌ای (Butterfly Lighting)
 در این نوع نورپردازی، یک منبع نور از پشت دوربین عکاسی به صورت مستقیم با ارتفاعی که سبب پدید آمدن سایه نوک بینی بر روی پشت لب شود، تنظیم کنید. دقت کنید که سایه بینی نباید به لب‌ها برسد (تصویر ۱۵۰).

Butterfly Lighting

Butterfly Lighting

تصویر ۱۵۰ ▲

با انتخاب چند چهره متفاوت، اقدام به عکاسی پرتره با نورپردازی کنید و نتیجه را به کارگاه بیاورید و با هم مقایسه کنید. نورپردازی در این افراد در چه ارتفاعی به وجود آمده است؟

فعالیت کارگاهی

۴- نور حلقه‌ای (Loop Lighting)

در این نوع نورپردازی، یک منبع نوری به صورت مایل با اندکی ارتفاع نسبت به سر مدل، به صورت او تابیده می‌شود به شکلی که سایه نوک بینی به سمت مخالف جهت نور متمایل شود و تشکیل یک دایره کوچک را بدهد (تصویر ۱۵۱).

Loop Lighting

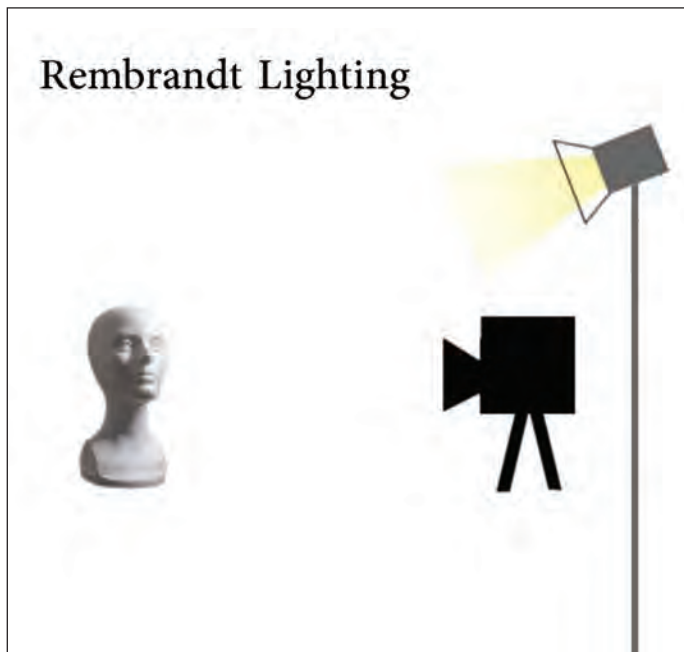

▲ تصویر ۱۵۱

- با استفاده از نور سخت و نور نرم دو پرتره با نورپردازی حلقه‌ای تهیه و نتیجه را در کلاس با همدیگر مقایسه کنید.

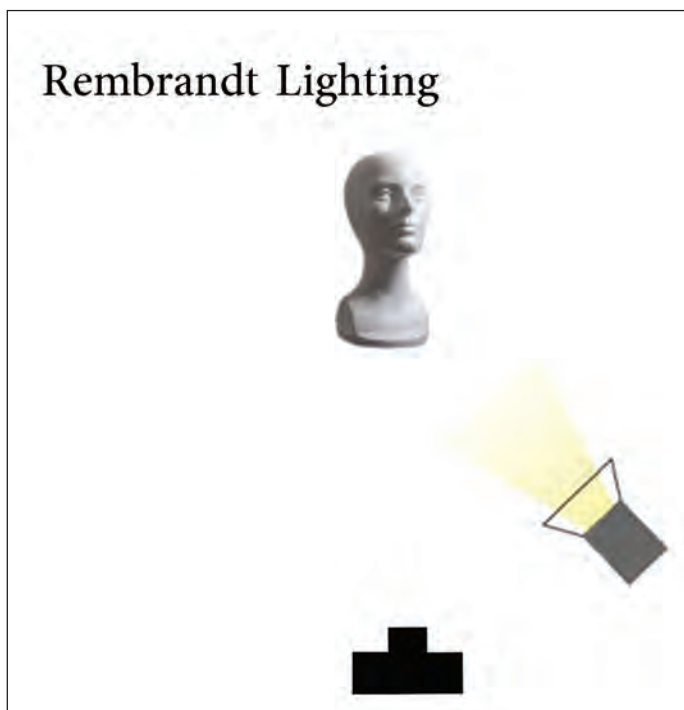
فعالیت کارگاهی

۵- نور رامبراند (Rembrandt lighting)

این نور که اولین بار توسط نقاشی به همین نام در کارهایش استفاده شد، یکی از معروفترین نورپردازی‌های پرتره است که عبارت است: از یک نور آریب با ارتفاع ۴۵ تا ۷۰ درجه که در آن به غیر از روشن شدن نیمی از صورت، مثلثی از نور روی گونه مخالف جهت نور شکل می‌گیرد (تصویر ۱۵۲).

تصویر ۱۵۲ ▲

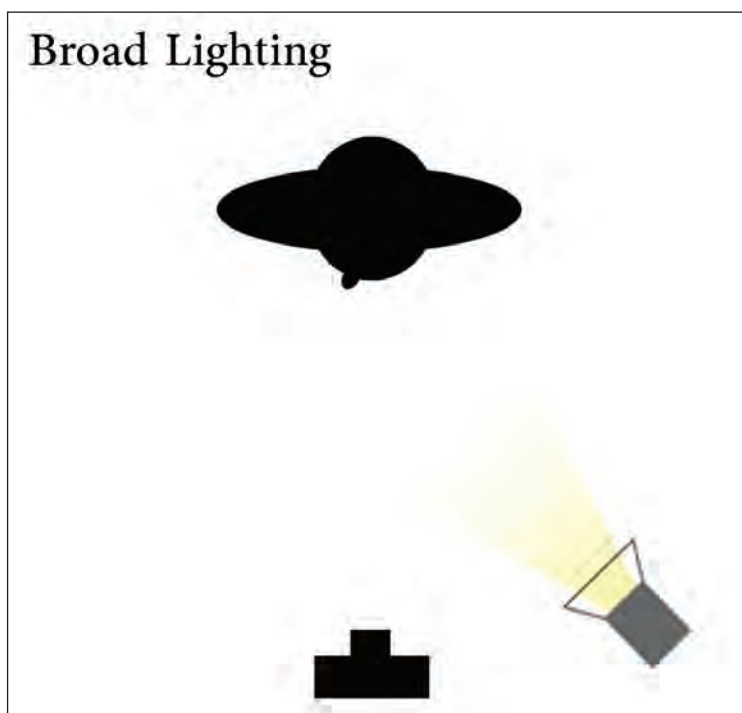
دو پرتره با نور رامبراند عکاسی کنید که در یکی از آنها از نور نرم و در دیگری از نور سخت به عنوان نور اصلی استفاده شده باشد.

فعالیت کارگاهی

۶- نور گسترده (Broad lighting)
در این نور پردازی، سر مدل اندکی به سمت دور بین می چرخد و قسمت بیشتری از چهره در مقابل نور قرار می گیرد و این نور سبب می شود که چهره فرد گسترده تر و پرتر دیده شود (تصویر ۱۵۳).

تصویر ۱۵۳ ▲

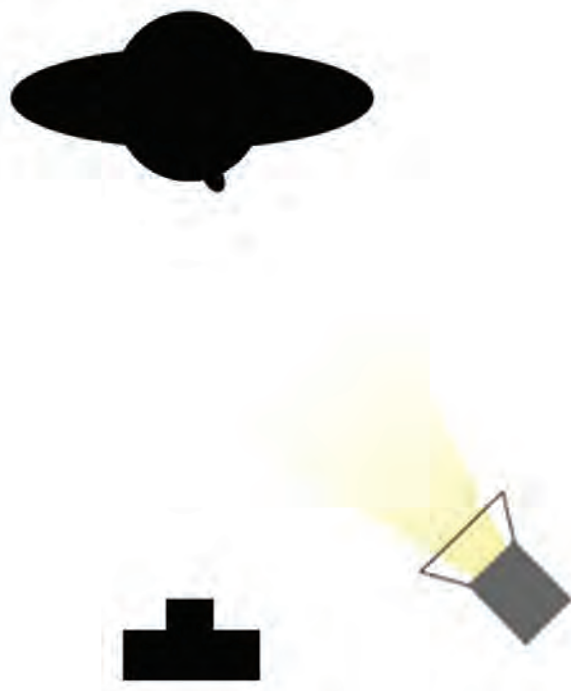
دو مدل با صورت‌های کشیده و گرد انتخاب کنید. از هر دو نفر با نور گسترده عکاسی کنید و نتیجه را در کارگاه با هم مقایسه کنید.

فعالیت کارگاهی

Short Lighting

۷- نور باریک (Short Lighting)

در نورپردازی باریک برخلاف نور گسترده، آن قسمت از چهره که به سمت دوربین چرخیده است (سمت گسترده) در سایه قرار می‌گیرد (تصویر ۱۵۴).

تصویر ۱۵۴ ▲

البته لازم به ذکر است که برای پرکردن سایه‌ها در تمامی شیوه‌های مختلف نورپردازی می‌توانید از انعکاس دهنده یا منابع نوری بسته به نیاز نوری پرتره خود استفاده کنید.

توجه

از یک فرد بوسیله نور گسترده و کوتاه عکس پرتره تهیه کنید و نتیجه را در کلاس با هم مقایسه کنید.

فعالیت کارگاهی

شروع به کار در استودیو

عکاسی پرتره انجام می‌شود می‌تواند در ابعاد کوچک، متوسط یا در فضایی بزرگ طراحی و تجهیز شود. قبلاً با این فضای عکاسی در عکاسی پرسنلی آشنا شده و با ابزار و تجهیزات موجود در آن کار کرده‌اید (تصاویر ۱۵۵ و ۱۵۶).

آیا با فضای یک استودیو آشنایی دارید؟ اندازه یک استودیوی استاندارد برای پرتره چه مقدار است؟ اندازه یک استودیو نسبت به شرایط و نوع کاری که در آن انجام می‌شود، متفاوت است. بنابراین استودیویی که در آن

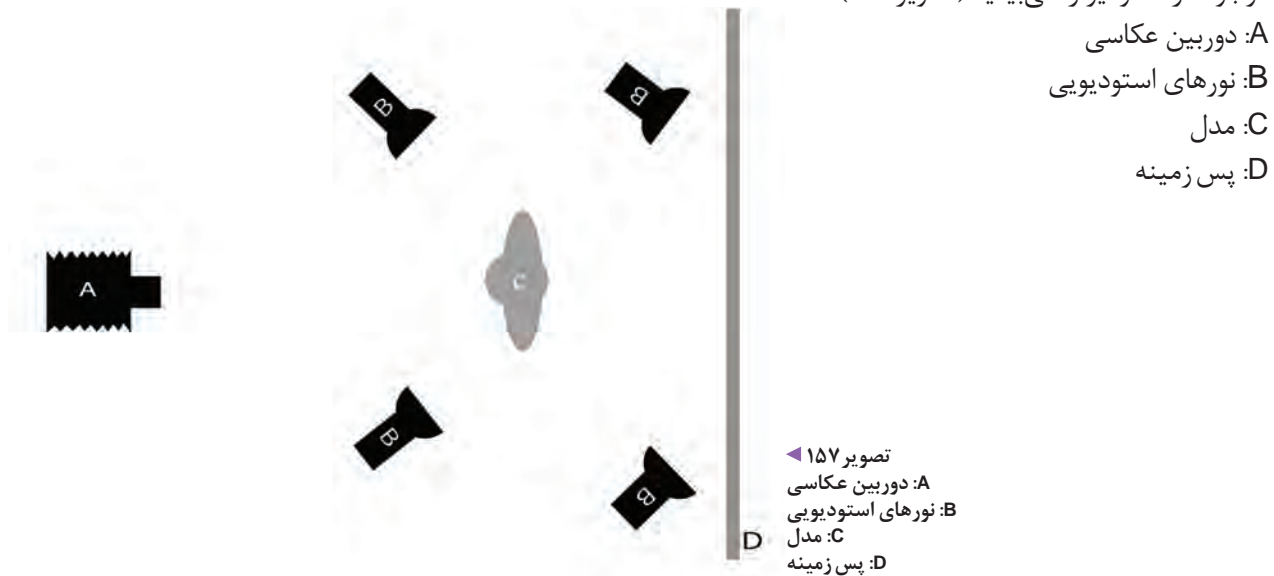

تصویر ۱۵۵ ▲

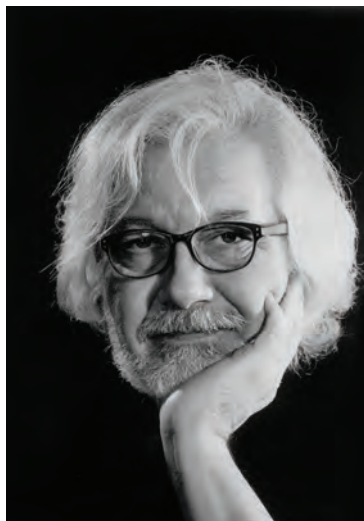
تصویر ۱۵۶ ▲

در شکل زیر طرح یک استودیوی پرتره و محل قرارگیری ابزار موجود در استودیو را می‌بینید (تصویر ۱۵۷).

حالت‌دهی به مدل

در حالت‌دهی به مدل به دو قسمت سر و بدن وی باید توجه کرد. چهره فرد و فرم بدن او دو عامل بسیار مهم در تعیین حالت مدل برای عکاسی پرتره است. به عکس‌های پرتره نگاه کنید (تصاویر ۱۵۸ تا ۱۶۰).

▲ تصویر ۱۵۸

▲ تصویر ۱۵۹

▲ تصویر ۱۶۰

یکی از گوش‌ها نسبت به تمام رخ دیده نمی‌شود (تصویر ۱۶۲).
 ۳- ۳/۴ رخ: در این حالت یک نیم‌رخ حد فاصل گونه تا بینی در رخ مقابل دیده می‌شود. (تصویر ۱۶۳).
 ۴- نیم‌رخ: در این حالت صرفاً نیمی از صورت در کار دیده می‌شود (تصویر ۱۶۴).

تنوع حالت مدل‌ها در این عکس‌ها می‌تواند به بیان متفاوت شخصیت، احساسات و حتی کاربرد آن‌ها تأثیر بگذارد. قرارگیری چهره در کادر نسبت به دوربین عکاسی، شامل موارد زیر است.
 ۱- تمام رخ: چهره روبه‌روی دوربین (تصویر ۱۶۱).
 ۲- ۷/۸ رخ: سر به گونه‌ای چرخیده می‌شود که در کادر

▲ تصویر ۱۶۱

▲ تصویر ۱۶۲

▲ تصویر ۱۶۳

▲ تصویر ۱۶۴

از یک مدل در هر چهار حالت مختلف (تمام رخ، $7/8$ رخ، $3/4$ رخ و نیم رخ) عکاسی و نتیجه را با خود به کلاس بیاورید.

از دیگر نکات حالت‌دهی به مدل، توجه به چشم‌ها و سمت نگاه مدل است. مشخص شدن بیش از حد سفیدی چشم از مواردی است که در حالت دادن به مدل عکاسی مناسب نیست (تصاویر ۱۶۵ و ۱۶۶).

حالت نامناسب چشم | تصویر ۱۶۵ ▲

حالت مناسب چشم | تصویر ۱۶۶ ▲

اختصاص نور خاصی به موها، به بیان هدف پرتره کمک می‌کند (تصاویر ۱۶۷ و ۱۶۸).

پرتره بدون نور مو | تصویر ۱۶۷ ▲

پرتره با نور مو | تصویر ۱۶۸ ▲

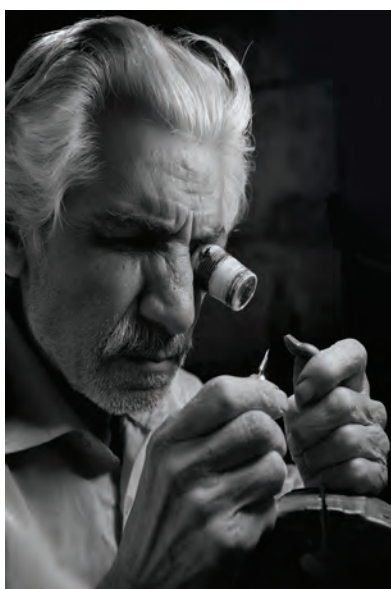
به حالت سر و شانه هم باید توجه ویژه‌ای داشت، زیاد جلو بودن یا عقب بودن سر، افتادگی شانه‌ها یا بیش از حد بالا بودن آن‌ها نیز به زیبایی عکس لطمه می‌زند. در بیشتر مواقع وضعیت عادی افراد با اندکی خلاقیت به حالت خوبی برای عکاسی تبدیل می‌شود. وضعیت دست‌ها با توجه به نوع شخصیت، فرم بدن و پیام موجود در عکس می‌تواند در حالت‌های مختلفی استفاده شود (تصاویر ۱۶۹ تا ۱۷۲).

▲ تصویر ۱۶۹

▲ تصویر ۱۷۰

▲ تصویر ۱۷۱

▲ تصویر ۱۷۲

توجه

برای انتقال مفهوم حالت به مدل از گفتن فرم، پرهیز کنید و سعی کنید به مدل نشان دهید که چگونه حالت بگیرد. برای رسیدن به این وضعیت می‌توانیم هم به مدل نمونه عکس نشان دهید و یا حالتی را که باید بگیرد در مقابل او اجرا کنید.

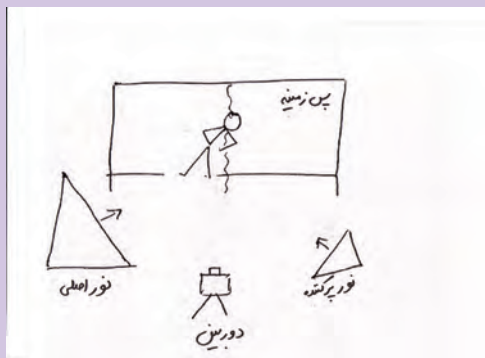

▲ عکاسی در حالت ژست دادن | تصویر ۱۷۳

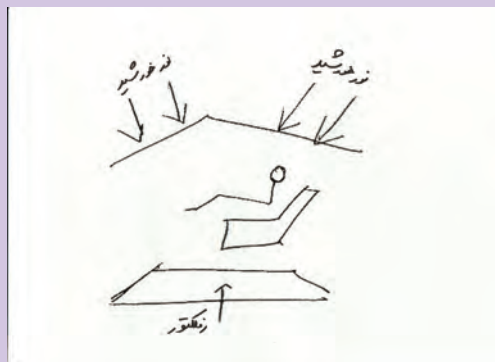
توجه

برای شروع به کار بهتر است که قبل از عکاسی، نسبت به موضوع و کاربرد پرتره طرحی از محل قرارگیری نورها، حالت مدل، کادربندی و حتی عناصری که در عکس در صورت لزوم استفاده می‌کنید آماده کنید. لازم به ذکر است که این طرح می‌تواند با خطوطی بسیار ساده تهیه شود.

▲ تصویر ۱۷۴

▲ تصویر ۱۷۵

استفاده از طرح‌هایی از این نوع به شما کمک می‌کنند که در زمان عکاسی هم صرفه‌جویی کنید و هم برنامه‌ای از پیش تعیین شده برای حالت‌دهی به مدل و نورپردازی وی داشته باشید.

تنظیم دوربین

به یاد داشته باشید که همیشه قبل از شروع به نورپردازی و گرفتن عکس، دوربین خود را چک کنید.

نقش ISO در عکس پرتره

به دلیل قابل کنترل بودن نور در استودیو، بهتر است که همیشه از ایزوهای پایین برای عکاسی پرتره استفاده کنید این امر سبب می شود که تصویر شما از کیفیت بالاتری داشته باشد (تصاویر ۱۷۶ و ۱۷۷).

▲ ایزو بالا | تصویر ۱۷۶

▲ ایزو پایین | تصویر ۱۷۷

استفاده از فرمت RAW

تا اینجا به نقش و اهمیت استفاده از فایل RAW در عکاسی پی برده‌اید. باز هم توصیه می شود برای بهتر شدن نتیجه عکاسی از فایل RAW استفاده شود. عکس را با فایل RAW ثبت و در فضای نرم افزار مثل فتوشاپ یا لایت روم ویرایش لازم را بر روی آن انجام دهید (تصاویر ۱۷۸ و ۱۷۹).

▲ خروجی JPEG | تصویر ۱۷۸

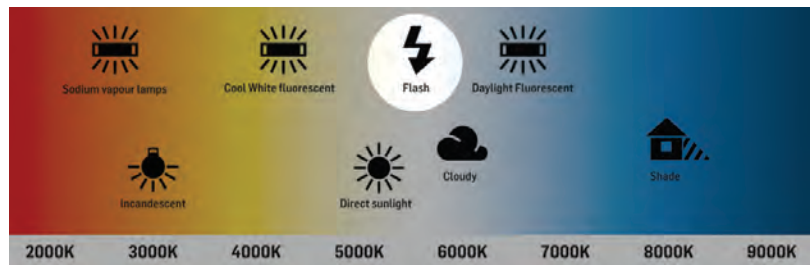

▲ خروجی RAW | تصویر ۱۷۹

پرتره با فلاش (سمت راست)

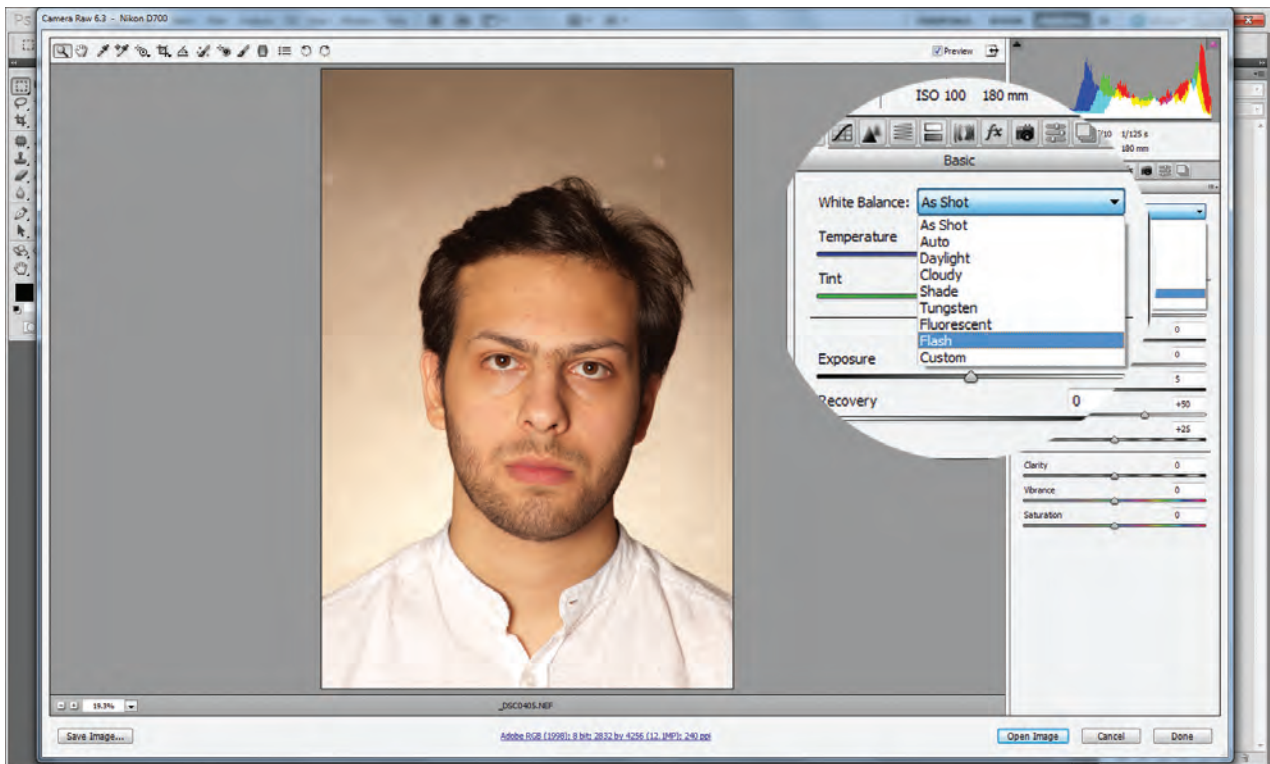
پرتره بدون فلاش (سمت چپ) | تصویر ۱۸۱ ▲

تنظیم فلاش به عنوان وایت بالانس | تصویر ۱۸۰ ▲

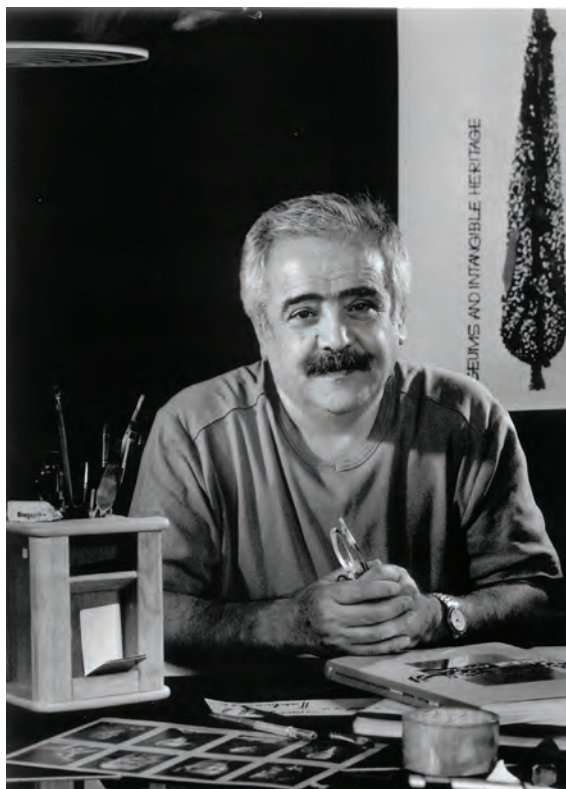
تنظیم WB

اگر در هنگام عکاسی از فلاش‌های استودیویی به عنوان نور اصلی استفاده می‌کنید، بهتر است که WB را روی فلاش تنظیم کنید (تصاویر ۱۸۰ و ۱۸۱). البته در صورتی که از فایل RAW استفاده می‌کنید، تنظیم WB می‌تواند بعد از عمل عکاسی در محیط نرم‌افزار انجام شود (تصویر ۱۸۲).

تصویر ۱۸۲ ▲

▲ پرتره محیطی با لنز تله | تصویر ۱۸۳

انتخاب لنز

انتخاب لنز در عکاسی پرتره، به کادری که انتخاب می‌کنید بستگی دارد. ولی عموماً از لنزهای با فاصله کانونی بلند و نسبتاً بلند برای عکاسی پرتره استفاده می‌شود. تفکیک جزئیات تصویر و عدم اغراق در پرسپکتیو دلیل انتخاب این نوع لنزها برای عکاسی پرتره می‌باشد. برای عکس‌های پرتره محیطی بیشتر از لنزهای با فاصله کانونی کوتاه‌تر استفاده می‌شود (تصاویر ۱۸۳ و ۱۸۴).

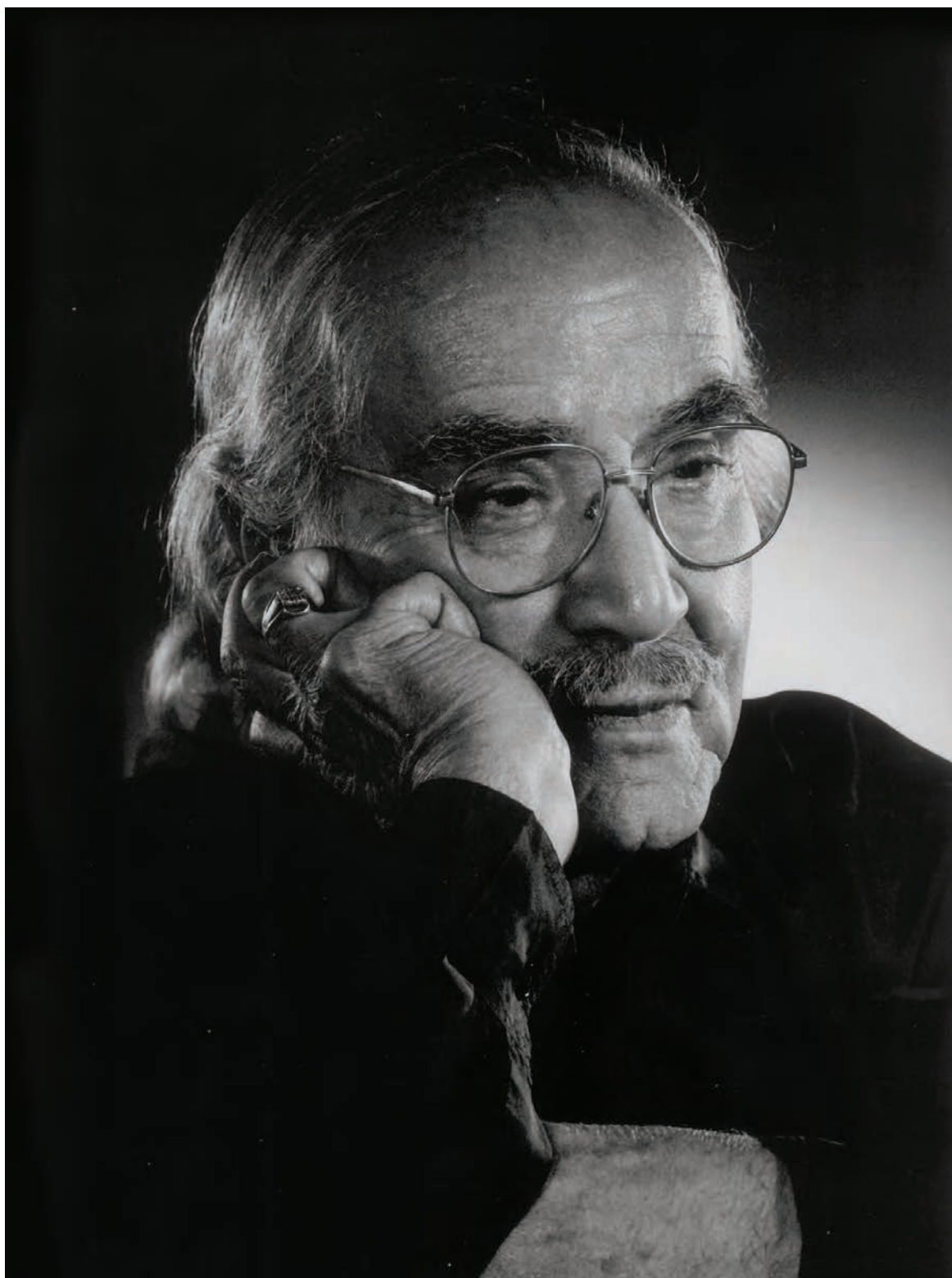
البته برای شرایط ویژه و پرتره‌های خلاقانه انتخاب فاصله کانونی لنز با عکاس است و می‌تواند شامل این قواعد و قوانین نباشد (تصویر ۱۸۵).

▲ پرتره با لنز واید | تصویر ۱۸۴

▲ پرتره با لنز تله | تصویر ۱۸۵

▲ پرتره با لنز تله | تصویر ۱۸۶

▲ تصویر ۱۸۷

- ۱- کلاهک شیری
- ۲- صفحه اطلاعات
- ۳- حلقه متحرک برای انتخاب حالت ها
- ۴- دکمه روشن و خاموش
- ۵- دکمه انتخاب حالت های نورسنج
- ۶- حساسیت (ISO)
- ۷- دکمه نورسنجی

پس از حالت‌دهی و نورپردازی مدل، نوبت به عمل نورسنجی می‌رسد. این عمل در استودیوی عکاسی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

برای نورسنجی در استودیو، اگر از نور ممتد استفاده می‌کنید، می‌توانید هم از نورسنج دستی و هم از نورسنج دوربین عکاسی خود استفاده کنید.

چنانچه اگر از نور فلاش استودیویی استفاده می‌کنید نیاز به ابزاری به نام فلاش متر دارید.

نورسنج دستی و اجزای آن: (تصاویر ۱۸۷ تا ۱۸۹)

▲ تصویر ۱۸۸
نورسنج در حالت سنجش ۱۸۰ درجه برای چند منبع نوری همزمان

▲ تصویر ۱۸۹
نورسنج در حالت سنجش نور برای یک منبع نوری

چگونگی کار با نورسنج دستی از طریق تصویر: (تصاویر ۱۹۰ تا ۱۹۳)

تصویر ۱۹۰
سنجش نور ممتد

تصویر ۱۹۱
سنجش ارزش نوری
(exposure value)

تصویر ۱۹۲
سنجش نور فلاش بدون
دخالته سیم سینکرون

تصویر ۱۹۳
سنجش نور فلاش با اتصال
سیم سینکرون

اتصال نورسنج به فلاش از راه سیم سینکرون: (تصاویر ۱۹۴ تا ۱۹۶)

تصویر ۱۹۴
سیم سینکرون و محل اتصال آن به نورسنج

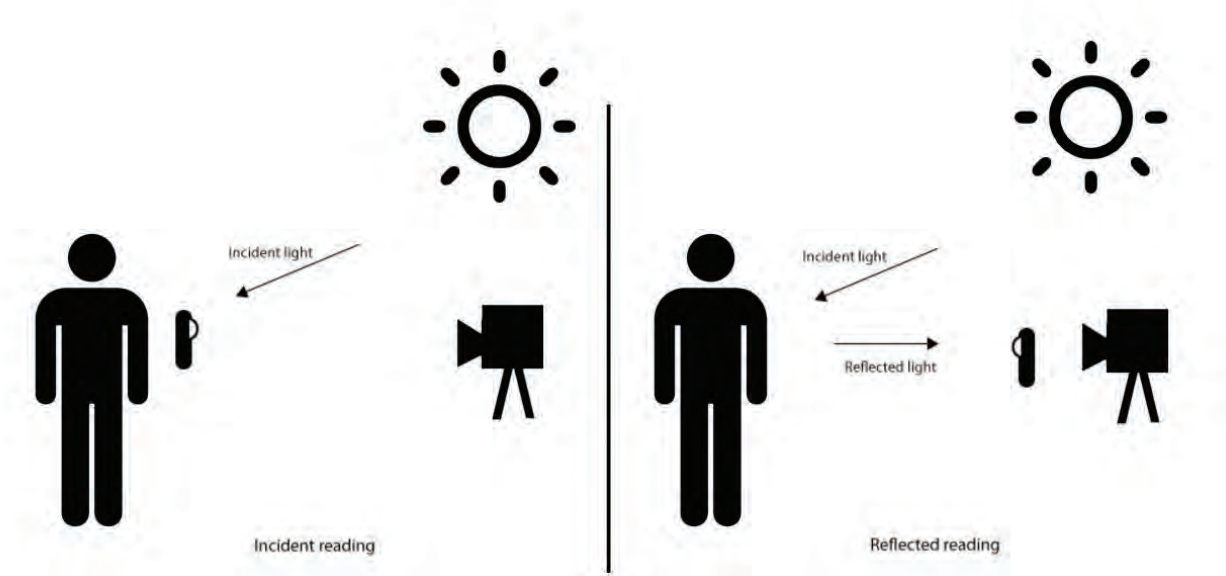

تصویر ۱۹۵ | اتصال سیم سینکرون به نورسنج

تصویر ۱۹۶ | اتصال سیم سینکرون به فلاش

از نورسنج دستی می‌توانید به دو روش ۱- مستقیم و ۲- انعکاسی، برای عمل نورسنجی استفاده کنیم (تصاویر ۱۹۷ و ۱۹۸).

▲ نورسنجی مستقیم | تصویر ۱۹۷

▲ نورسنجی انعکاسی | تصویر ۱۹۸

با توجه به شکل‌های بالا آیا می‌توانید تفاوت این دو نوع نورسنجی را بگویید؟

.....

در کدامیک از موارد فوق انعکاس نور محیط بر نورسنجی تاثیر ندارد؟

▲ نورسنجی در فضای باز | تصویر ۱۹۹

نورسنجی با نورسنج دستی

با توجه به شکل‌های زیر می‌توانید عمل نورسنجی را انجام دهید (تصاویر ۱۹۹ و ۲۰۰).

▲ نورسنجی در فضای بسته | تصویر ۲۰۰

زیر نظر هنرآموز خود از هم‌کلاسی‌های خود در فضای استودیوی هنرستان پرتله تهیه کنید. و از عکس‌های گرفته شده یک آلبوم تهیه کنید.

فعالیت کارگاهی

عکاسی پرتره در فضای باز

به تصاویر زیر نگاه کنید چه مواردی در همه آن‌ها مشترک است؟

▲ تصویر ۲۰۱

▲ تصویر ۲۰۲

گاهی می‌توان پرتره‌ها را در فضای غیر از استودیو و در فضای باز گرفت. به نظر شما چه تفاوت‌هایی بین عکاسی در فضای بسته و فضای باز وجود دارد؟ دلایل خود را یادداشت کنید:

از ویژگی‌های عکاسی در فضای باز، استفاده از نور طبیعی و امکان بهره‌گیری از فضای طبیعی بجای فضای بسته استودیو است. در عکاسی فضای باز، نقش پس‌زمینه‌ها به مراتب اهمیتی بیشتری نسبت به عکاسی در استودیو دارد (تصاویر ۲۰۳ و ۲۰۴).

▲ تصویر ۲۰۳

▲ تصویر ۲۰۴

امکان استفاده از نورهای متنوع طبیعی، سبب ایجاد جلوه‌ای ویژه در اینگونه از عکس‌ها می‌شود (تصاویر ۲۰۵ و ۲۰۶).

تصویر ۲۰۵ ▲

تصویر ۲۰۶ ▲

تصویر ۲۰۷ ▲

می‌دانید که در عکاسی فضای باز، امکان نورپردازی برای عکاس محدودتر می‌شود. کنترل عکاس بر روی فلاش‌های استودیویی، به عنوان نور اصلی نسبت به نور خورشید، در فضای باز قابل مقایسه نیست. از همین رو عکاس با انتخاب فصل و زمان مناسب عکاسی، آماده انجام کار می‌شود (تصاویر ۲۰۷ تا ۲۰۹).

تصویر ۲۰۸ ▲

تصویر ۲۰۹ ▲

به این نکته توجه داشته باشید که در هنگام عکاسی در فضای باز، استفاده از نورهای ملایم و سایه‌های نرم صبح و عصر نسبت به نور شدید ظهر با سایه‌های شدید توصیه می‌شود (تصاویر ۲۱۰ و ۲۱۱).

توجه

▲ پرتره با نور ملایم | تصویر ۲۱۰

▲ پرتره در نور شدید | تصویر ۲۱۱

فصل‌ها نیز در عکاسی در فضای باز، اهمیت ویژه‌ای دارند. نور طبیعی خورشید در بعضی از فصل‌ها به دلیل زاویه تابش به سمت زمین، ملایم‌تر (پاییز- زمستان- بهار) و در بعضی از فصل‌ها، عمودی‌تر (تابستان) می‌تابد، بنابراین باید در هنگام برنامه‌ریزی برای عکاسی در فضای باز مورد توجه قرار گیرند.

▲ پرتره در تابستان | تصویر ۲۱۲

▲ پرتره در پاییز | تصویر ۲۱۳

▲ پرتره در زمستان | تصویر ۲۱۴

با انتخاب محل های مناسبی مانند پارک یا فضاهای سبز دیگر در شهر خود، پرتره هایی از افراد تهیه و به کلاس بیاورید. در پایان کار آلبومی از پرتره های خود تهیه کنید.

روش های ارتباط با مشتری در عکاسی پرتره

آیا شما می توانید مواردی را به روش های بالا اضافه کنید؟

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

روش های جلب نظر مشتری تنها در عکاسی « پرتره » کاربرد ندارد بلکه بهتر است در همه فعالیت های یک عکاس رعایت شوند؛ یک ارتباط مؤثر در فرایند عکاسی و رعایت قوانین و قواعد این شغل از ضروریات ورود به محیط حرفه ای است.

« همیشه حق با مشتری است. »، « خدمت به مشتری وظیفه ماست. »، « رضایت مشتری هدف ماست. » و جملاتی از این دست را شاید زیاد شنیده باشید.

آیا تاکنون به این جملات فکر کرده اید؟

وقتی به عنوان یک مشتری این جملات را می خوانید، چه تأثیری در شما می گذارد؟

آیا زمانی که خدمتی را به دیگران ارائه می دهید، متوجه مسئولیتی که شامل شما در قبال مشتریان می شود هستید؟

کدامیک از روش های زیر در ارتباط با مشتری، سبب رضایت او می شود؟

خوش برخوردی، منظم بودن، صداقت، امانت داری، احترام به حریم شخصی افراد.

